

308466

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2. } చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27 వ తేది మంగళవారము } No. 23
 సంపుటము. ౨. } రాక్షస నామ సంవత్సర అధిక వైశాఖ మాస శుక్ల త్రయోదశి ౧౩. } సంచిక ౨౩

గృహనిర్మాణములో అవసరమైన
 ప్రయత్నము తగ్గి నుండును.
శ్రేయమానులు.

గృహము నిర్మించుటలో ముఖ్యమైన ఖర్చుకలవయే. అట్టి కలవలనుకలయగు కొంచెము జాగ్రత్తగా నుండిన చాలలాభము కలదు. వేయేల, మాడగ్గ గృహమునకు కావలసిన రంగనాను శేఖ కలప చిన్న కిటికీలనుంచి దూలములవరకు పనికివచ్చు అన్నిరకములు; కమ్ములు, వాసములు, బల్బులు, దూలములు, పెద్దమానులు, చతురగా దొరకును.

ఆర్. య్. ఆర్. బటన్సు.

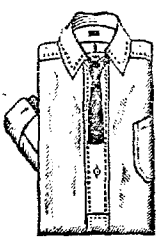
స్టీలుమార్కు ఫలకలు. రీఫరుబద్దులు మొదలుగాగల వన్ని మరియితర మార్కుల పయన్న మద్రాసు ధరలకంటె తక్కువ. లెజవాడ, లెనాలి, బుదరు గుంటూరు, బాపట్ల తాలూకాలు విజాము రాజ్యములో కొన్ని తాలూకాల్లోను మద్రాసుకంటె కాకినాడ, సామిపల్లము; రయిలనాల్డిలు తక్కువ. కావలసినవారు యిట్లు వ్రాయుడు.

ఆచంట ను బ్యా రాయుడుగారు.

కంట్లాక్టర్సు, కల్వనర్తకులు, కాకినాడ.

అద్భుతమైన ధరలు

కొద్దిరోజులవరకు మాత్రమే

వేసవికాలమునకు తగిన ప్రస్తుతమైన ఇంగ్లీషు ట్రౌజర్స్ మద్రాసులో నైసుగా తయారైన వర్తలు 1 వ రకం వెల 1-కి రు 1-0-0. 2 వ రకం 1-కి రు 0-14-0 3 వ రకం 1-కి రు 0-12-0. బనియనులు 1 వ రకం 1-కి రు 0-6-0. 2 వ రకం 1-కి రు 0-5-0. 3 వ రకం 1-కి రు 0-4-0. 4 వ రకం 1-కి రు 0-3-6. ఒకపర్యాయము 3 కి తక్కువ

అంపబడవు.

నె 200 రు నెప్ట్యూన్ కలము బంగారు పాతితో రు 1-8-0
 నె 210 రు నెప్ట్యూన్ కలము " 8-4-0
 బ్లాక్ బర్డ్ పాంట్స్ కలము బంగారు పాతితో 8-4-0
 పీ కాక్ పాంట్స్ కలము 2-8-0

అనేకయితర పాంట్స్ కలములు సరసముగా దొరకును.

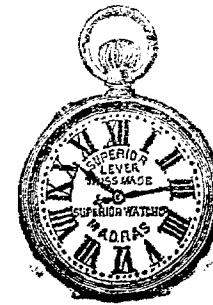
మద్రాసు స్టోర్సు సప్లయింగ్ ఏజెన్సీ

15 బ్రాడ్వే మద్రాసు.

సుపీరియరు లీవరు జ్యూయల్స్ వాచ్.

గొలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0.

దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారంటీ గలదు.

ఈగడియారము దేవులుమీద మా కంపెనీ శేఖ ఎస్టబ్లిష్మెంట్ మునిసిపల్ బడి యందును. ఇది చూచుటకందమై తలభిగమును, దస్సు ఫ్రాప్ అను గ్లాసు దోమునగలిగి మొరటుపనులకు దగి యుండును. పెట్రెమాత్ లోభాగమున గ్యారంటీ చీటి అలికించియుండును. సీనునుండి మాకై తయారుచేయబడి వచ్చినది. కాన నెవరియొద్దనుజిక్కదు. ఒలిగొక్కరును తీయుదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి మి. కచాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవమున దెలియును. ఇది వజ్రకేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నవి. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు.

సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 167, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

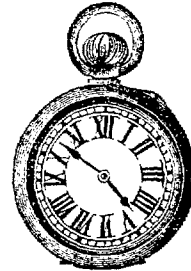
ఇదివరకు రెండు సంచికలు వెలువడినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగ భాషలో తెగిన పటములతో కథనమైవచ్చునను గును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (పోస్టేజీతో సహా) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా నుండుగ స్వీకరింపబడును.

కలమువాడు: - గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ.

చింతాడిపేట, మదరాసు ఆంధ్రవాసుడు.

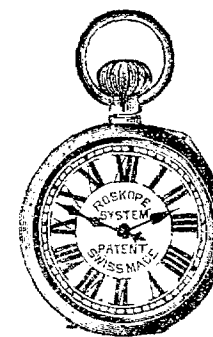
రాక్షసనామ సం॥ బహుమతి.

యిదివరకు నెక్కువమో కమ్ముచుండిన పాకెట్ గడియారమును యీసంవత్సర బహుమతికై ఈ మాసంతరములో గొనువారికి 1-12-0లకునిచ్చెదము త్వర పడుడు. వి. పి. ఖర్చులు శేఖ.

రాన్ కోప్ లీవరు

జ్యూ వెల్లు గడియారము.

గ్యారంటీ 5 సం॥ లు ఇవ్వ బడును. గొలుసుతో ధర 2-4-0 ఇది మొరటుపని వుపయోగమైనది. రెండుప్రక్కలును అడ్డుకుగలను. చక్రముల ప్రతి రంధ్రములకు కెంపులు చెక్కియుండును. వేయేల ఈలాటి గడియారము ఇంతతక్కువ ధరకు దొరకదు. దీనికి సమసునవిషంకొ కటిగేదు.

ఎం. యం స్టాన్లీ అండు కంపెనీ,

44 నంబులవ్యూరుపేటి, మదరాసు

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదిసంచిక! సంవత్సరాదిసంచిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదిసంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ వైస్యసేవ, ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగసిద్ధి, ధీరాధాన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయొక్క నిపుడు లోకము నంతయును కలనరవరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిఫలములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వాటిఫలములు; 5 దుర్భగల్గు నిర్మాణము వాటిఫలములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధసాధుగుల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములందఱుర్వముగ నుండగలదు. పెన్సయోశ్యతీయందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగులపటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
" అర్ధసంవత్సర "	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ ననూలుచేయబడును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను లడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

අංක 1000 / 2000

* స్వీటీయూ పకరణము ఏప్రిల్ ౧౨వ తేదీని ప్రచురింపబడినది.

* * * *

దీక్ష కంపితాః పాదాభీసు ప్రాప్త్యా నుండి
 ప్రభు శాస్త్రి గారవల విష్ణునమ్రులకు కొనుటకు వెళ్ళిరి.
 తన డచ్చుల మదగాను లాడ్లివెన్ గల్ గా రుండిరి.
 శాస్త్రిగారు పీట్రాగంధముల నుండి తైలము విషయ మైన

యంతయును గుఱించి వివరముగా గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది.

శాస్త్రము గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది.

శాస్త్రము గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది.

శాస్త్రము గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది. ఇది గాఢముగా వివరించుచున్నది.

స్థానిక వార్తలు

అ.-వ తేది బుధవారము.

శ్రీ గంధిదంపతులకు తోడువిందు, అడయారు సా. ౬-౦

బోస్టులు నోటీసు. - రాయపేట బోస్టుస్టేషను, తండ్రి యాఫీసులు మే 1-న తొలిమొదట రాయపేట పీటర్సు రోడ్డు 2,813 నెంబరుల భవనమున నుండును.

“అట్ హోం” - గంధిదంపతుల గౌరవార్థము శ్రీ సాయంకాలము 6 గంటలకు అడయారు థియేట్రాఫికల్ సంఘభవనమున ఆవిధిసాంట్లు దొరసానిగారు “అట్ హోం” విందు జరగింతురు.

“కీవా” నావ. - వాతావరణసిద్ధి అనుకూలముగ తేలవందున, “కీవా” అనునాన కలకత్తా శివనదలుటకు ఆలస్యమేర్పడును. ఈనాన మే 3 తేది సోమవారమునందు 6 గంటలకు చెన్నైకి చేరవచ్చును.

శాస్త్ర విచార సభ, మైలాపూరు. - మైలాపూరు పడమటి మాడపేరి 6E-వ నెంబరుల (కృష్ణ విలాస) భవనమున మే 1-న తేది శనివారము సాయంకాలము 6-15 కు మహారాజశ్రీ శాస్త్రీయరుగారు ఈశ్వర కృష్ణకారి కలను గుఱించి ప్రసంగింతురు.

ప్రభువుగారి కొక విన్నపము. - ఈ నెల తే 23 దివి శానూరులో గా. అమావంతవీరుకర్కాయరుగారి యాజమాన్యము క్రింద మహమ్మదీయ విద్యా సంఘము వారు సభగూడి యుగము ముగియు ౪౪వ పోర్టింజి ప్రభువుగారిని వైస్రాయిగ నుంచవలయునని శ్రీ రాజ చక్రవర్తిగారి కొక విన్నపము పంపుటకు నిశ్చయించుకొనిరి.

సంఘ సమావేశము. - మదరాసు లాక్స్ క్లబ్బు ఆసోసియేషన్ అక సంఘమువారు మొన్న సాయంకాలము 4 గంటలకు వెంకటాచలం సెటిల్మెంట్ నెం 1 కు భవనమున సంఘసమావేశోత్సవము జరిపిరి. కొంతసేపు సరససల్లాపములతో ప్రార్థనప్రార్థన, గాననివేదములతో ముత్యకొంతప్రార్థనగడిపి, యాసాహాయలను స్వీకరించిరి.

పిల్ల చావు. - యంత్రోలపేటలో నొక హౌసదనవిన్నవాడు 9 ఏడవవాడు కడదిన ఆదివారము పగలు 11 గంటలకు యిల్లునదలెను. వాడుకప్రకారము కొత్తవాల్ చావడిలో తొడియొద్దకు వెల్లియుండునని తల్లి తలచెను. కాని, సాయంకాల మగునప్పటికి ముత్యాలపేటలోని ఆదియప్పక తెప్పకుళం అను గుంటలో నాచిన్న వానిశవము తేలెను.

శ్రీచటరాజ భక్తజనసభ. - ఈసభయొక్క వార్షికోత్సవము ఎల్లూరి గురువారము మొదలు శనివారము దనుక మూడురోజులు పచ్చయప్పహోలలో జరుగును. మొదటి రోజున న్యాయమూర్తి శేషగిరి అయ్యరుగారు చేర్మకై; అని విసాంట్లు దొరసానిగారు ‘పాతకాలలలో మతవిద్యకలపుట’ అను విషయమును గుఱించి ప్రసంగింతురు. రెండవరోజున న్యాయమూర్తి సదాశివయ్యరుగారు చేర్మకై; బి.పి. వాడియోగారు ‘దేశీయజీవితాసక్తి’ అనుటనుగుఱించి ప్రసంగింతురు. మూడవరోజున గా. రావుబహద్దరు నరసింహేశ్వర శర్మగారు చేర్మకై; ఎస్. కష్టస్వామి అయ్యంగారు మతవిషయమై ప్రసంగింతురు.

ఆంధ్రమహాజనసభ.

ఆంధ్రమహాజనసభ ఆంధ్రులచిరునగరము. పుట్టక పుట్టక విద్యవలెనే యిది యాంధ్రులకు గర్వచందమామ. ఈచందమామ శుక్లపక్షచంద్రునివలె దివిసాధివృద్ధి నొందుచున్నది. ఇది కళంకములేని చందమామ. ఆంధ్రమహాజనుల హృదయకోశములందు రేయంబులకు వెలుయుచున్న చందమామ. కవలయానందంబు నిచ్చుచందమామ. కాబట్టి యాంధ్రులందఱియహాజనసభను విచ్చేసి జయప్రదముగా జరిపించగోరుమన్నాము. బాబట్టులో మొట్ట మొదట నీసభ సమావేశ మైనప్పుడు సభాదివములలో మంచిగాడ్పులుపీదినను లెక్కనేయక మాపియుత్సాహము లెజవాడలోహోయర బంధవృష్టిగా వృక్ష ము కురియుచున్నప్పటికిని చీలమండలోతు నీళ్లలో నిలిచి బాణపరంపరచేత దెబ్బలుతినుచున్న సహాయోధులవలె చెక్కుచెదరక చిత్తచాంచల్యమునొందక వెనుకంజయిడక స్తంభములవలె నిలిచి తీర్మానములు చేయించిన నాటి మహోత్సవము విశాఖపట్టణమునందా నాంధ్రమహాజనులు మాపుదురుగాక అని దేశమాతపత్రిక వ్రాయుచున్నది.

జ్వరములకు మందురుద్రాక్షతీర్థము.

మాపురవాసులైన ము. రా. శ్రీ శరీరల్లి సాంబశివరావు గారు జ్వరములు, ముఖ్యముగా మహుచిక జ్వరములు రుద్రాక్ష తీర్థము నేరించిన యెడల వివారింతుననియు తా మిదిగొక నీకుల కిచ్చియుండిననియు తాకోపకారమగుటచేనది ప్రకటింప ముఖ్యుల గోరిరి. రాత్రివేళ నాలుగురుద్రాక్షలు అరసాలెక్కులావేసి మూతవెట్టియుంచి తెల్లవారెత్తువార జ్వరపీడితుడైనకోరి ఆజుమును 2-3 ఉద్ధరిణులు పుచ్చుకోవలెను దానినల్ల జ్వరము నివారణమగును. ఈలాగే ఉదయమునగూడ రుద్రాక్షలు జలములోవేసి ఆజులను సాయంకాలము పుచ్చుకోవచ్చును. అని దేశ మాత పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

పచ్చకర్పూరము	వెల	కులం 1-కి	0-2-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరోజము	"	"	5-8-0
కస్తూరి	"	"	30-0-0

6, అమృతాంజనంధిపో తంబు శెట్టిపేటి, మదరాసు.

Wanted.

కావలెను.

ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతికానాకా గ్రామమునందును ఆంధ్రపత్రిక పత్రమున ఏజెంట్లుగావలసి యున్నారు. కావున వారివారి దరఖాస్తులను ఈ నెల 31 వ తేదీవోపుగ పత్రికా కార్యస్థానమునకు పంప వేయవచ్చును.

పత్రికాధికారి.

కావలెను

నమ్మకమైట్టియు శ్రాత్రహర్షులతో కూడినట్టియు వ్యాపారమును కొనసాగించుటకు శ్రద్ధాస ఏజెంట్లును, జిల్లా ఏజెంట్లును, డివిజను ఏజెంట్లును కావలెను. వారికి నెలకు రూ. 20 లు మొదలు రూ. 50 లు వరకును చీతములు ఇయ్యబడును. వైగా అలవెత్తుటకూడ ఇయ్యబడును పనిచేయు సమర్థతనత్వవర్తనము కలిగినట్లు సర్టిఫికేటు, బండవలెను. కొద్దిమందిమాత్రమే కావలెను. ఇష్ట మున్నవారు వెంటనే ఈదిగువ చిరునామాకు వ్రాయవలెను.

వి. యస్. రంగను,

ఇండియా ప్రావిడెంట్లు కంపెనీ,

81-ఏ. తేరుపేటి, తిరువల్లి క్లెరి, చెన్న పట్టణము.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

నోటీసు.

సైన్సు వర్క్స్ డిపార్టుమెంటు.

నీటిపనుల శాఖ-నీటిపారుదలను ఆపుట.

1915 సంవత్సరం 29 ఏప్రియలు, గురువారము మధ్యాహ్నము 12 గంటలు మొదలు సాయంత్రము 4 గంటలవరకు, ఈక్రింద పేర్కొనబడిన భాగములయందు మంచినీటి పారుదల నాపి వేయబడును.

1. తిరువల్లి క్లెరి
2. రాయపేట
3. నుంగంబాకం
4. ఎగ్గూరు
5. కీళ్ళ పాకం
6. పరశువాకం
7. పెద్దమెట్టు సహా వేపేరి
8. చూళ
9. పెరంబూరు (దక్షిణము)
10. జాజ్జిటవుక్
11. రాయపురము (దక్షిణము)
12. చింతాద్రిపేట
13. మైలాపూరు, తేనాంపేట. అడయారు సహా మైలాపూరు.

ఆరు గంటల కాలమునకు సరిపోదగి నంత నీటిని సమకూర్చుకొని నిలువ యుంచుకొనుటకు ఈభాగము లందలి మహాజనులు హెచ్చరింపబడుచున్నారు.

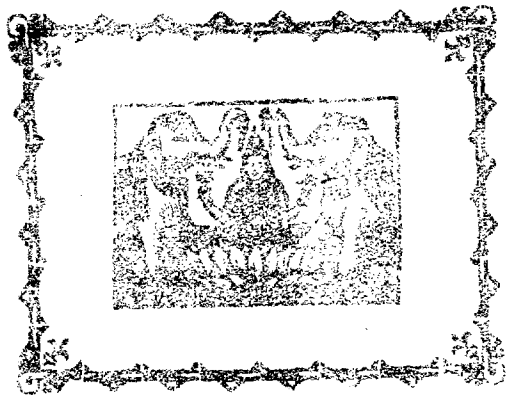
ఈవై నిర్ణయింపబడిన కాలము లోపలపనులు పూర్తిచేయుటకు సర్వప్రయత్నములు చేయబడును. తలంపబడని యిక్కట్లు లేవయిన నొకవేళి సంభవించినచో, యంతకన్న నెక్కుడు కాలము సయితము పట్టవచ్చును.

రివ్యుబిల్లింగు) జె.సి మొహాని, ఐ.సి ఎస్.
26 ఏప్రిల్ 1915.) ప్రసిడెంట్.

ಜಂತುಹಿಂಸಾ ನಿವಾರಣಾಭಿಲಾಷಿ.

కొద్దు వ్యవహారములు

ప్రబుద్ధాంధ్యలోక గ్రంథమాల:- సంవత్సరాది
పండుగనాడు ఏబాబులో సాపేక్షముగాను. ఈ గ్రంథమాల
నుండి సంవత్సరాంతము వలపున దేలెడి నికరాదాయమున
వర్తాంతము బీదకష్టముల విధ్వాసమునకు గాని పునరుత్థాపనకు.

ఆంధ్ర పత్రిక

1915-వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల 27-వ తేదీ

మంగళవారము.

ఆంధ్రోద్యమ సమస్య.

ఈ సమస్యను రాష్ట్రీయ సమావేశము తెలుగుమంగళమునకు నెల్లూరున జరుగనుండుటచేత నైనను దత్తమండలములలో చేరుకొని తద్దేశము లును ప్రస్తుత మచ్చట నాయకులును నై యుండు నరన ప్రముఖులు ఆంధ్రోద్యమమును గురించి తమ తమ యభిప్రాయముల నిచ్చుచుండుటకు మనము సంతసింపవలసియున్నాము. కర్నూలు జిల్లానుండి యొకరు ప్రాసిన విషయమును విమర్శించుచు నిడి వరకే వ్రాసితిమి. వారు ఆంధ్రోద్యమమే నుట్టోద్యమమని ఖండించివైచిరి. తమద్యమనాయకులను మాత్ర మొకరిని కారించిరి. నేటికినము మరి యొకచోట గా కేవలపిల్లగారు ఆంగ్లపత్రికలలో నొక్కదానికి వ్రాసిన కేభయొక్క భాషాంతరీకరణము ప్రకటించుచున్నాము. పిల్లగారి నెరుగని యాంధ్రుడు లేడు. వారిని కారించిపని దక్షిణ హిందూస్థానమువా కొక్కరును నుండదు. వారు ప్రజాహితమునకు స్వతంత్ర దృష్టితో జేయు కార్య జాలమును ప్రకటింపనివారును గానరారు. ఇట్టి గా కేవలపిల్లగారికి ఆంధ్రోద్యమము పట్లవ్యతిరేక భావమున్నదని మేము నమ్మజాలము. మాకు తెలిసినంతవరకు వారీయుద్యమము ఆదర్శముగా సరియైనదనియే యొప్పుకొనినవారని కూడ సాహ సించి చెప్పగలము. వారిలేఖయందును వారెచ్చటను ఆంధ్రోద్యమమును నిరసించు ప్రయత్నము చేయలేదు. అయినను బహుకాలముగా కార్య పరత్వము నందే దృష్టియించి మూలాధారములగు తత్త్వముల యొక్క బలము నొకకొంత విస్మృతిచే నాలోచి ప నందున, వెంటనే కలుగవచ్చునని వారు జంకుచుండు స్వల్పములగున ననుకూలములకు వెర చివ్యతిరేకాభిప్రాయము నొక్కరిగా సూచించి నారని తోచుచున్నది. అయిన జాత్యుపజాతుల యుద్ధ రణములకు నేర్పడిన యుద్యమముల నిట్టి చూపున జూచుట గా కేవలపిల్లవంటి వారికి నుచితముగాదు. భార్య సాహసములకు లేరందిన వీరే ఇందులోగల మేలును వాక్రువ్య వెలుదీయు చుండుట యాశ్చర్యకరము. స్వల్పవ్యతిరేక భావ వ్రాసను విమర్శించుచిన రీతిని కను బరచుట ఇంత కంటె నెక్కువ విస్మయకరము. విరిలేఖను విమ ర్శించి చూతము. అరచులును, తెలుగువారును దైక్యముగా నుండియే యేమియుచేయ లేకున్నా రనుట. ఒక్కరు (క్రీయతవల్లారి సూర్యనారాయణరావుగారు) వ్రాసినరీతిని వేరుపడిన నేమి చేయ గలుగుచును పిల్లగారగుచున్నారు. వేరు పడుట పొట్టుడుటకని నల్లారి సూర్యనారాయణ రావుగారు వ్రాసినది మేమును కొనజాలము. అభిప్రాయ భేదముండి తననుగుణముగా జాత్యభివృద్ధి కేవలపిల్ల జాతులు కొంత ప్రత్యేకముగా పని నడి పేరుపడుటకా లదు. అన్ని సభలకును

తల్లిదేవీయ మహాసభ యున్నదేకదా. ఆసమా వేశమున నందర మొక్కటియే కానే. భేదాభిప్రాయ మున్నంతమాత్రాన, ఆంధ్రులును తమ మండలముననుత్పాహముతో కార్యములును పుకొన్నం కులకు సరివలయు, నరవలనుండి కొంతపనికివేరు పడినంతమాత్రాన నాంధ్రులును, పరస్పరమువైరు లగుదురా? అచ్చటి నాయకులును నిచ్చటి నాయకు లునంత బలహీనులూ? అంతపనికిమాలినవారా? నిజముగా మనము పైచూపునకు మాత్ర మైక్యముగానుండు నిప్పటికంటె నప్పుడెక్కువైక్యము గా నెక్కుడుబలముతో నెక్కుడు వికాసముతో పని చేయగలుగుదుమా. ఇప్పుడుమనద్యని సంపూర్ణ ముగా ప్రజలద్యని యని చెప్పుటకు వీలులేదు. భాషాధారముపై నేర్పడిన సంఘపుద్యని ఇప్పటి కంటె నెన్నియో రెట్లు ప్రజలద్యని గానుండక మానక. భాషావిభాగము లేనిది భాషాత్సాహము జనింపదు. అంతచేత నాంధ్రులు వేరుగాపనిచేయ వలయునని హైందవజాతిని బలవంతముచేయవలె నని యర్థముగాని పిల్లగారు తలచునట్లు బలహీన మొర్చనలనని యర్థము గాదు. మన దేశమున ననేకభాష లుండుటయే నిజము. ఏకభాష త్వరలో రాదనుటయు సిద్ధము. ఆంగ్ల మేకభాష యగుట తలస్థింప దనుటయు నెప్పుకొనవలసినదే. ప్రజాభివృద్ధి ప్రజాభిప్రాయములు సమకూరవలెనన్న దేశ భాషలు తప్పకరణ్యము లేదనుటయు నిక్కమే ఇట్టి పరిస్థితులలో దేశభాషాప్రాముఖ్యమే జాత్యభివృద్ధికి బునాది. రాజ్యాంగమువారు ఆయాభాగము లతో నాయా భాషకు నట్టి ప్రాముఖ్య మిచ్చి విభాగము లేర్పరచినగాని యది చేయలేదు. వంగభాష మహాస్మృతదేశయం నుండుటకు దాని ఏకరాష్ట్రీయతయే కారణము. అందుని వంగదేశ జాలయ సరవలుగాని యాంధ్రులుగాని శత్రువుగా చూచుచుండుట లేదే. అచ్చట లేనివైర మిచ్చట నేల రావలెనో పిల్లగారాలోచింపవలసియున్నాడు. ఇక పిల్లగాని హిందూ ప్రభువరును నాగ్ధానము చేసిన రాష్ట్రీయ స్వాంత్ర్యవిషయమును దడవుట యు ననుకూలముగా గన్పట్టదు. ఆంధ్రరాష్ట్రోత్ప కులు చాల ముండు పదినడచుచున్నారయి అర వలు ఆక్రమించుకొన నుండు శక్తిబలములు తమ కుప్రత్యేకరాష్ట్రమున నబ్బుకని యాశపడుచున్నా రనియు వ్రాయుట గూడ తమ వాదమునకు బల ముగాదోచదు. ఉద్యోగములు, పదవులు ఇరుపక్ష ములవారి యందును కొందర తలంపులతో లేవని నిష్కర్షగా చెప్పుజాలము. అసలిప్పుడు ఆంధ్రదేశ ముననేమి రాజధానిలోనేమి యుత్తమోద్యోగ ములలో నుండి పదవులననుభవించుటంజేసి కట్టిపద వులు తగునేమోయనుస్వపరత్వమువారియందును, అట్టి పదవులు మనకు గావచ్చుచు గదా యను స్వపరత్వము ఆంధ్రులలోను ప్రారంభదశయందు కొంతవరకు నుండవచ్చును. మొత్తము మీద ఇది బహుస్వల్ప విషయము. దీనివలన కలుగు వైషమ్య మంతో కాలముండజనదు. ఉండబోదు గా కేవలపిల్లగారు ఇప్పటికే ప్రభుత్వాధికారములకై తమిళులు, తెలుగులు, అయ్యులు, అయ్యంగారులు, పంతులు, రావుజీలు, బ్రాహ్మణులు, అబ్రాహ్మణులు, హిందువులు, మహమ్మదీయులు, ఇంజామూరి వారు, గోదావరి వారు నని విభేదము లున్నవనియు నీవిభేదములు పెంచరాదనియు నొకచోట వ్రాసిరి. తమిళులకు తెలుగులకు ప్రభుత్వాధికారములకై యిప్పుడే వైషమ్యము లున్నవని వీరే వ్రాసి నారు గదా. ఆంధ్రోద్యమపక్షాతికే చెచ్చి పెట్టునడే నున్నది. ఈ వీరి వ్రాతయే యుద్యోగముల విషయమునుద్ర విషయముని తేల్చునుండ లేదా? ఒకవేళ మార్పు

గలగిన క్రమక్రమముగా నాంధ్రులకు ఆంధ్ర రాష్ట్రమున సహజముగానే యుద్యోగములెక్కువ యగుటచేతను ఆంగ్ల భాషాప్రాముఖ్యము తగ్గుట జలన సరవలకు ననుకూలములు ప్రాస్యము లగుటచేతను తప్పక ఇప్పటి వైషమ్యములును సద్భవ్యము లగు నని చెప్ప వీలుండ లేదా? మూల సూత్రములను విశమస్థంపక గా కేవల పిల్లగారి విషయము వెల్లికొనుట యంత యుపయోగకరము కాదు. ఇక రాష్ట్రీయ స్వాంత్ర్యము ప్రభువులిత్తురని యాంధ్రోద్య మోత్పకులు ఆశపడు చున్నారనుట కొంతవరకు నిజమేయ గును. హిందూ ప్రభువరుని డిక్టాచ్చివలనను, తరువాతికార్యములవలనను ఏహైందవుని హృదయ మున నాశజనింపలేదో గా కేవలపిల్లగారు చెప్ప గలరా? ఐద నాయాశతో మాత్ర ముంధ్రులు ప్రత్యేక రాష్ట్రము కొనుచుండ లేదనుట గ్రహింపదగినది. మనము స్వప్రయత్నముచే నర్దులుగాని దెన్నిదానము లైనను మనస్థితినియ్య జాలవు. దానమిచ్చు నప్పటి కాయర్హత నుడుటే దాత లకు కృజ్ఞతచూపుట. అట్టికృజ్ఞతను జూపుటకును కృషిచేసి ప్రభువులు వాగ్ధానముచేసిన స్వాంత్ర్యములను సంపాదించుటకును నైయో యాంధ్ర నాయకు లాంధ్రోద్యమమును ప్రారంభించి నారు. రాష్ట్రీయ స్వాంత్ర్య మొక్క దినమునకలు గునదికాదు. దానికై చేయు ప్రయత్నము పిల్లగార ను కొనురీతినిపట్టి వాగ్ధాన ప్రపంచమునకు తేరినది గాదు. అదియే సంఘప్రాభుత్వము, సంఘోద్ధారకము, కాపురము, కేవలపిల్లగారు మరల నీవిషయమును సావధానముగా నాలోచింతురనియు ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము సమావేశములోకి రాకూడదనుట మాని యాంధ్రుల ప్రతినిధులుగ తామే దానిని తమ యభిప్రాయముచే బలపరతురనియు కోరు చున్నాము. స్వజనలాభసమములుపడనూపుచోట, నవి కొద్దిపాటివేయెనను, కొంతతామసగుణముపైకు బుకుట సహజము గా, కేవలపిల్లగారు సాధారణ ముగా తామసగుణము చూపువాడుగాను. ఈలే ఖలో చూపలేదు. చూపబోకనియు మానస్మృ కము. అందులో మనదేశములోన యుజాతుల సమస్యచ్చించు నప్పుడు తామ సగుణమును నాలు లకు తగదు. అత్యవసరోద్యమమును నకపుటకు శాంతియుతదార్ధ్యముండి తీరవలెను. ఇది కేవలపిల్ల గాంకికలదు. వారాంధ్రసమస్యకు తోడ్పడికేని భాగ్యము. తోడ్పడుకున్నచో మన యితరు నాయ కులు శాంతముగను, దృఢముగను, నీ సమస్యను రాష్ట్రీయసమావేశమున ప్రతిపాదించి పనిచేతురు గాక యనినమ్మచున్నాము.

రాజోవు జాత్రై మాసమునుండి మానగర మున మయ్యోక్త్రీకళాశాల స్థాపించు కారున్నది. దాని కధికారులుపాదిరిలు. ప్రరక్తరులు ఆర్థసంఖ్య లండనులోను ఆర్థసంఖ్య న్యాయాగ్ధులోను నుం దురు. ఇచ్చట నొక కిమిటీ నేర్పరచి కార్యనిర్వహణ మొనరింతురు. ఈనూతన కళాశాలాధ్యక్షు రాలు మద్రాసునగరమునకు నచ్చి చేరినది. ఇది వరలో స్థాపితమయిన రాజకీయ క్రీకళాశాలలో నింటర్మీడియేటుమాత్రమే కలదు. నూతన కళా శాల పట్టపరీక్షకుగూడ వసతు లేర్పరుచున్నది. ఇటీవల తెలిసిన సంగతులనుబట్టి పాదిరీ లిట్టికళా శాల నుంచవలెనని బహుకాలముగా నాలోచించు చుండినట్లు తెలియుచున్నది బాలులకు నిప్పటి కైస్తవకళాశాల యెట్టులో అట్టులే బాలికలకు నీకొత్త కళాశాల యుపచరింపవలె యున్నదను టకు సంజేహములేదు. అట్టి యభివృద్ధి రానుండు కళాశాలకు కలుగుగాక యనియు కోరుచున్నాము.

TELEGRAMS.

Aga Khan Hockey Tournament.
Byculla United Beaten.

BOMBAY, April 26.
The semi-final stage of the Aga Khan Hockey Tournament was reached to-night when the Lusitanians beat Byculla United after an exciting game by odd goal in three. The other semi final will be played to-morrow when the Grant Medical College will play Jhansi. It is popularly expected that the winners of the latter match will win the final on Thursday.

BURMA.

Captain Smith Appeals.

RANGOON, April 27.
An appeal was filed last evening in the Chief Court against the conviction and sentence of one day's simple imprisonment and a fine of Rs. 400 or three months imprisonment passed by the District Magistrate on Captain Smith on a charge of cheating Mrs. Grace Smith.

Enemy Subjects Sent to Bombay.

RANGOON, April 27.
Under orders of the Local Government the following European Turkish subjects had been placed on board the steamer "Ekma" bound for Calcutta to-day:—Haji Ebrahim Mahomed Effendi, Aneta Belahovsky and Mr. and Mrs. Menasche. They are being taken to Bombay where they will be made over to the Commissioner of Police who has instructions to send them to the nearest Turkish Port.

UNITED PROVINCES.

A Special U. P. Conference.

To Protest Against the Lord's Action,
And to Demand a Governor in Council.

ALLAHABAD, April 27.
It has been decided to hold in Allahabad on the 30th May a Special Provincial Conference to give public expression to the feeling of the Province against the recent action of the House of Lords in connection with the Executive Council and to demand a Governor in Council. A Committee representative of all districts of the province has been selected with the Hon. Pundit Madan Mohan Malaviya as Chairman to take in hand the necessary arrangements for the conference over which in all probability the Hon. Raja of Mahanudabad will be called to preside.

PUNJAB.

The Lahore Dacoity Cases.

Trial before the Special Commissioners.
62 Accused Present in the Court.

LAHORE, April 26.
The Lahore conspiracy case the first case in Lahore under the Defence of India Act of 1915 commenced in the local central jail on the 26th April 1915 at 10 a. m. before a Bench of Special Commissioners consisting of Major Irvine, Sessions Judge, Lahore, President Mr. Ellis, Sessions Judge Shahpur and Rai Bahadur Pundit Siva Narain, Advocate, Chief Court. The prosecution was conducted by Mr. Bevan Petman, Government Advocate assisted by Mr. Shaikh Taj-ud-din Kuraishi. The accused 81 in number of whom 62 were present in the Court, the remaining 19 being still at large, were represented by Messrs. Beechey, Raghunath Sahni, Laba Ram, Mukund Lal, Puri Dev, Raj Sahai, Hakumar, Rai Bishan Nath and Dr. Shuja-ud-din and Alam, some of the Counsels having been directed by the Court to appear on behalf of the accused who could not afford to engage a Counsel. The proceedings opened with the President reading out the following notifications and orders of Government:—(1) The Punjab Government Gazette notification No. 509 dated 15th April 1915 appointing Commissioners and fixing their jurisdiction as applying to the districts in the revenue divisions of Lahore and Jullundur, (2) an order by His Honour the Lieutenant-Governor directing the Commissioners to hold a Court in the Central Jail, Lahore, commencing from Monday the 26th April 1915. The Commissioners decided to hold their sittings for the present at any rate from 10 a. m. to 4 p. m. with a short interval for lunch, (3) an order under Section 558 C. P. C. by H. H. the Lieutenant-Governor directing that English shall be the language of the Court except for depositions of witnesses who may depose in Urdu or Punjabi at the Commissioners' discretion, (4) An order by the Local Government making over certain cases for trial to the Commissioners, (5) an order by the Local Government authorising Mr. Hare Scott, S. P. Lahore, to lodge the complaint and the sanction of the Government under Section 7 of Explosives Act. He also read out notification dated the 23rd April 1915 published in the "Punjab Government Gazette" about the report of the proceedings before the special Commissioners. Mr. Bevan Petman then opened the case with a lengthy statement which was not finished when the Court rose for the day.

Punjab Chief Court.
The Retired Chief Judge.

LAHORE, April 26.
Sir Alfred Kensington handed over the Chief Judgeship of the Punjab Chief Court to Sir Donald Johnson on Monday morning. Sir Alfred and Lady Kensington left Lahore the same morning "en route" to England. There was a very large gathering of European and Indian friends at the station to bid the retired Chief Judge farewell. Among those present were the Lieutenant-Governor and Judges of the Chief Court, other members of the judiciary and representatives of the bar and the chief civil officials at present in Lahore.

TELEGRAMS.

The Special Tribunal at Multan.
Bhagalpur Dacoity Prisoners Acquitted.

MULTAN, April 26.
The Special Tribunal to-day delivered a unanimous decision discharging 123 accused in the Bhagalpur dacoity, the arson charge being eliminated.

Weather Report.

SIMLA, April 27.
Conditions remain feebly unsettled over the Bay. Numerous dust and thunderstorms have occurred in the south and the northeast of the Peninsula and in the extreme North.

The Chief rainfall amounts are:—Tavoy, Cuttack one and half inches, Sonamarg Murree one, Peshawar Chitalbug half, and Calingapatam two.

Temperature is higher than usual in Punjab and is low in the central Burma and the northeast of the Peninsula.

FORECAST:—A decrease of rainfall in the extreme north and on the north of Madras Coast.

దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న

యొక భారతాంగ నామక.

ఒక పాశ్చాత్యవిద్యుదీకరణ.

శ్రీమతి కస్తూరిబాయి గంధీకాథో నిహంగ్. సజావు.

నేను శ్రీమతి కస్తూరి బాయి గంధీతో ముచ్చటపడగల
చున్నానని ఆమెకు (తెలిపాను) సంభాషణ యంత్రమునుండి
నేరింప నకళముగాక పిమ్మటనే మేని కాన్ఫరెన్సుని సాహ
సించి జార్జి టవునుకు బండినెక్కిపోతిని. నా పేరుగల పత్రిక
లమును (కార్డు) నే నామెకంటిని. శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగారు
ఫలాహారముచేయుచున్నారనిపడుచు చెప్పెను "నేనొకంటి
తాళి మలకచ్చిన మాడ వీలకనా? నావిడికి జార్జి టవును
కడుమారము విషయ నిచతును సుష్టుమూడ మెండ్లని నేను
మరల వస్త్రమాన మంప సాహసించితిని. మరల పరిజనుకువచ్చి
మీరు మేడనైక దనుచేయుడ నెను. మేడమీద నొకగదిలో నా
మె ఫలాహారమునుమరుమూర్చుండవలసియుండు ననుకొనుచు
నేను వైకేరిని. కానినన్ను తిన్న గడ్డి జులగురుగానునక న్నూ
బాయి గారును ఫలాహారము చేయబడున గదిలోకి పరిజను
కొనిపోవుటకునే నే నెప్పుడు నొందితిని. నేనుమాడచ్చిన
యమాళిదలను మెండ్లొకరినొని నాకు విడిచిగానుండును.
ఆమె పాశ్చాత్య శ్రీలక గృహము ధరించుచుండునో లేక
శ్రీలక క్రైస్తవ హారమును వచ్చుచున్న ప్రాకారశ్రీల
వలె నింపమారుమరుగు కపాలములను గలిగి యాహా
మసుక మాధరణమును ధరించి నిలచి తాంబర పంధానం
కర్మ యుండునో యని నే నాహారముకొనుచుంటిని. కాని
యామెనాని విడిగిగాడ నొలిచుండులేదు. నాయెచట
తనభర్తవరసను భూతిలమున నే నూర్చుండి ఎచట నొక ఫల
ధరిత మను పల్లెరమును పట్టుకొని భర్తతో
దను మరె యొకమిత్రునితోడను కలసి ఫలాహారము చేయు
చున్న ప్రాకారశ్రీలక పాండురపదనము కృతాంగియు నుచు
మాడియునగు నొక శ్రీలక ప్రకాశకంఠములను కాంతకటాక్ష
భానురములను దళిపిగల రెప్పులచే నొప్పునవియునగు నేత్రము
లనుగలిగి మేడవరసను ముండేటల పరమము శరీరమునకప్పిన
యొక డెల్లని చొక్కాయుచ తొడుగుకొని మరెయొక డెల్లని
చేలమును మేలిమును నేసికొని కనంబడినది. ఆమెపాశ్చాత్యుల
వైసు చొడములవైసును పచ్చబొట్టు పాడుకుండెను. ఆమె
రెండుగాజులకప్పు మరె యేనగలును ధరింపలేదు. "కళహార
నందలి శ్రీలకంటిచే వస్త్రధారణము చేయుడనని" నాతో
నామెచెప్పెను. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న భారతాంగన లంద
రును వారివారి దేశాచారము ననుసరించియే వస్త్రములను ధరిం
తురు. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న ద్రవిడదేశపుశ్రీలు చెప్పెను
రాజధానిలోని చారిత్రానే మేలిమును పితరుండ రవింబుచిర
లనుమాత్రమే ధరింతురుగాని వారిలో కొందరు మేకోళ్లను
బూట్టులను తొడుగుదురు. నేను నాభర్త యాభాససారము
లండనులో నున్న రెండుసంవత్సరముల దక్షిణాఫ్రికాలో నప్పు
డప్పుడునుగాడ మేకోళ్లను బూట్టులను తొడిగితిని "మీ
కటుల తొడుగుట యంగికారముగ నుండెనా?"

"లేదులేదు. భరతఖండములోని శ్రీలకలనే కోళ్లను
మేకోళ్లను లేకుండ విడిచిపాడుటలో నడచుటయే నాకంగి
కారము" అని ఆమె చెప్పెను. మామిడి పండ్లును,
ఎర్రయోజిపండ్లును అరటిపండ్లును లేతకోబ్బరికాయలును
వెద్దవెద్దపల్లెరములలో నున్నవి యుండుటకు నేను మాచి
తిని. "నేనును నాభర్తయును మాడుసంవత్సరములనుండి పం

డ్లను పండ్లలోని గింజల పప్పులను మాత్రం
ఆమె నాకెరించి నాకొకఫలకలము నొసె:

"మీరు ఫలాహారముచేయు:

గాక నాకుగాడ నాఫలకలముల ని
భుజించుటకు మీరెటుల సంగీకరించె?

నేను దక్షిణాఫ్రికాలో వెళ్ళుటకు ప్రా
బంధములను మాఫవిశ్వాసములనున్నదని వదలి

"అటులకనలి నేయుట మీరు కష్టముగ

"అవును నాకు మొదట నడిచాలకష్టము
ననితమే ప్రార్థనపురితలన కలిగిన శ్రీ

మండపాప మొనర్చుచు తనభర్తవరస మాచెను
"మీరు మరల నింతకాలమున కిదేశమునకు వా

మైన కొంతగానున్నా?"

"లేదు లేదు. నేనాఫ్రికాలో నున్న
దేశాచారము ననుసరించియే ప్రవర్తించితిని.

చెప్పెను" దక్షిణాఫ్రికాలోనుగాడ నేను గి
నిర్వర్తించుచుంటిని. దక్షిణాఫ్రికాలోనున్న

నెకరో కొండ యపాధ్యాయులుగను ప్రియ
చేయుచుండిరిగాని మొత్తముమీద చాలమట్టు

ములనే నిర్వర్తించుకొనుచుంటి. ఆదేశములను
సంరక్షణ) లకు జీతము హెచ్చుగాకొరక

దినకృత్యము జరుపుటకుగాడ చాల వ్యయముగ
భోజిక్షగ్రామము నేర్పరచితిమి. అచట మేము

తోటలను కాయగూరలతోటలను
ఆతోటలను పొలములను విడిచిచుచ్చు

చాలకష్టమని పించినదని యామెనుడు
కానవదనముతో నాతోటలోని వెద్దవెద్ద దోస

అనానకాయలను పండుచుండెనని యామెచెప్పెను
కారాగృహానివాసము.

మీభర్తగాను కారాగృహమందున్నపుడు
నీతిరి అని నేనడిగితిని "నాకు తెలియదు. నేను మొడి

కేగితిని" అని యామెచెప్పెను. దేశోద్ధరణముకొరక
కష్టములను నైరణితో ననుభవింపచున్నదెట్లుగాని

భోజయయ నుస్వరమును భుచ్చార్జితో మా
యన్నను గంభీరవాగ్ధోరణితో మాటలాడు సామ

దుడివలన నామెరాజకీయవిషయములకు గుర్చి య
జాలదు. కానగంభీరముగా మాటలు నేరించితి. దక్షి

తెనమునాను హిందూధర్మకాత్రములకుకారము
నిశ్చయముగనిన వివాహమును సక్రమవివాహము

ధృవకపోవుటవలన 1911 వ సంవత్సరమున కస్తూరిబా
య 80 వంద భారతాంగనలను సాత్వికనిరోధముక్రిం

గృహమునకేగిరి. కారాగారముగామెచేత కట్టుబట్టుట
తోడకొగచ్చును తోమికడుగుట మున్నగుపనులు చేయు

నేను మీ పుష్టుడును మరియు నామె నాతో తన కాశ్చా
మున కాశ్చాని నన్ని పండ్లను అవినినూ నేను దొరకుచున్న

యును దినముకు చిటికెన శ్రేలిలావుగల 8 అరటి పగి
బొద్దిగ ఆనమానెత్తు మాత్రమె యిచ్చెడు వారనియును ఆ

వలన నాకస్వస్థతకలిగినదనియును చెప్పినప్పుడు నుకుమ
శరీరయును నామె దేశోద్ధరణముకొరక కట్టి యడుమల బడి

విచారముచ జాలియును కలిగిన నాకు 12 సంవత్సర
ప్రాయమున వివాహమైనది. 40 సంవత్సరములు కుటుంబ

యండిననన్న వారు నీవు మరల వివాహంకొల్గి యెడ
సక్రమముగ వివాహితలైన గాని నీవి

మామె చెల్లదనియును నీవుశ్రులకు మాకు
లగదనియును అనమానించితి. అట్టియనమానము కలుగనున్న

దుత్తమశ్రీలకరైత కారాగృహమునకేగి యెన్ని బామ
నైన బడుటకు వెనుదీయుదురా? "అని ఆమె నడిపెను.

"విరతు సాత్వికనిరోధులకే విజయముకలిగినది 1914-వ
వత్సరమున నాకాశనము రద్దుచేయబడినది." మరల నేని భర

ఖండమునకు రాగలుగుట నాకు సంతోషకరముగ నే యున్నది
నా కిదేశము నూతనముగ కనంబడుటలేదు. నా తెలిదండ

లిద్దరును బృథినించిరి. కాని నాబంధులు చాలమంది క
వారులోనున్నారు. నాకు నలుగురుపుత్రులు లభి. వారిల

నిద్దరు దక్షిణాఫ్రికాలోనే వుట్టిరి. నేను మొదట 17 స
వత్సరముల క్రితము దక్షిణాఫ్రికాకు వెళ్ళితిని. కాని ఈనడువ

నొకసంవత్సరముమాత్రము మరల నీదేశమున గడపితిని. నాభర్త
నన్ను విడిచి 3 సంవత్సరములు ఇంగ్లాండులోను 3 సంవత్సర

ములుజొహన్నబర్గలోను గడపెను. ఆ ఆంగ్లసంవత్సరములకప్పు
నేను నాభర్త నెన్నడు నెడబోయియుండలేదు. ఆయన మరల

ప్రయాణమైనప్పుడు నేనొంటిగనుండబాలని నాన్నే హితు
లతోచెప్పి వెడలిపోతిని యామె నాకెరించెను. నేను కస్తూ

బాయిగాకయునుమరి వదలి పి గ్రున బోవునప్పటి కామె
అరటిపండ్లను చూమిడిపండ్ల నతో ముద్ద చేయుచుండు.

వలన నామెచేతులు ఫల తో నిండి యుండుటవలన
నాకు పాశ్చాత్యవా కారము నాస్తమెనంగజూ

భారతీయాచార
విసతి

అంధన్ విజయర్ 26. — ఉత్తర ప్రాప్తి నుండి మిలి
అధికారులు పుష్ప జామలూ ఈ క్రిందివిషయములు
మీ: — ఇవేమీ ఉత్తరదిష్కన జరిగినయ్యదు నందు

కడవాదాదు జర్మనీవారి ఓడించి. కాబట్టి యా యుద్ధము కడవాదేశ చక్రవర్తియనునదిగ పరిగణింపబడును.

జర్మనీవారు వెర్దనేను కాబట్టి యుద్ధములోకి పంపిన తరువాత, ఎడమవైపున జర్మి వేయక గావచ్చి అక్కడ ఉన్న కడవాదేశ వైపున పడిరి. కడవాదాదు సన్నీలను చేబూని సింహముల వలె రెండువైపుల నుండి మిగిలినవారిని శత్రువేసతో పోరిరి.

ఇంతలో బ్రిటీషు సేన జర్మనీవారిని కలసి కడవాదాదుని ముట్టడిచేసి జర్మనీవారిని భేదించుకొని లాపల జొరబడిరి. కడవాదాదు బ్రిటీషువారు జావాలుకలిసి జర్మనీల మీదపడి చాలాకాలానికొకటైనను నేలను తిరిగి సంపాదించిరి. ఇంతేగాక జర్మనీవారిని నిలుచుటకుకూడ నేలను సంపాదించిరి.

ఈ సహోద్రవ్యాలు జర్మనీవారి నేలన్ని కొట్టుకొని పోయినవి. చాలామంది జర్మనీలు ఖైదీలుగా చిక్కుటవలన జర్మనీవారికి చాలావత్తులు కలిగినదని ఊహించవచ్చును. ఇటుంటి ఘోరయుద్ధములో ఖైదీలు చిక్కుటే కష్టము. వివరము చాలామంది దొరకుటవలన వారికి చాలా వత్తులు కలిగినదని చెప్పవచ్చును.

ఫిరంగులను పట్టుకొనుట. జర్మనీవారి విచార మధ్య ఫిరంగులు పట్టుకొనబడినవి. జర్మనీ వారి ఫిరంగి పటాలము వెయ్యక పోవలసి వచ్చెను.

బ్రిటీషువారి ఫిరంగులు క్లాపియముగ పనిచేసినవి. మొదట బ్రిటీషు వారును ఫ్రెంచి వారును చాలా ఫిరంగులను, వదలి పెట్టి వేల్చి కాని వీనిని జర్మనీలు పట్టుకొనలేదు. మన ఫిరంగులు అన్ని వత్తుమును మరలించు చుండుటచే వారుపట్టుకొనలేక పోయిరి. తరువాత వారు శత్రువులను తరిమివేసి వీనిని తిరిగి స్వాధీనము చేసికొంటిమి.

వివవాద్యులారితరులను బాంబులు. వివవాద్యులారితరులను బాంబులను వేయటకు జర్మనీ లొక కొత్తసాధనములను కనిపెట్టిరి. ఇట్టిసాధనముకలిగినవరుల దొరకైనది. వీరివలన ఫుట్టుబాటు అటలో ఉపయోగించు బంతిలంత బాంబులు వేయవచ్చును. ఈ గాలివలన చెడుగుణములు ఒక మైలువరకు కనుపించినది.

ఆస్ట్రియా ప్రజలు అసంతృప్తి. యుద్ధము మానుడని మొత్తుకొనుట. రోము ఏప్రిల్ 24:- ఆస్ట్రియా ప్రజలకు తిండిలేక అసంతృప్తి పెచ్చుపోవుచున్నది. హంగరీ ప్రజల, ఆగ్రాము వృద్ధియగుచున్నది. ప్రజలు గ్రూపులు గ్రూపులుగా కూడి, వీధుల వెంబడిపడి తిండికై మొత్తుకొనుచున్నారు. మరియు యుద్ధమును మాడకొనుటకు కోరుచున్నారు. ఇట్లు ఇదివరకన్నకు జరిగియుండలేదు. ఇదివరకు ఇట్లు చేసినవారికి యావత్తీవము ఖయ్యదపడియుండెను. ఆస్ట్రియా జగమున్న సంకతులన్నిటిని ఇటలీ వారు శ్రద్ధతో గమనించుచున్నారు.

బాంబాయి బాంబాయి వార్తలు. బాంబాయి ఏప్రిల్ 24:- బాంబాయిలో వేడి విశేషముగ నున్నది. అయినను, యుద్ధము జరుగుచున్నందున, మహా బలేత్వము మున్నగు ప్రదేశములకు ధారాళముగ ప్రజలు వెళ్లుటలేదు. మహాబలేత్వము, ఖండాలు, లానావలీ మున్నగు ప్రదేశములలోని భోజనశాలలలో చాలామందికి వసతి మిగిలియున్నది. మహాబలేత్వములో తరుతుతుపానులుపట్టుచున్నవి. ఇక్కడ గవర్నరుగారు శనివారమునాడు విరాజిల్లెను. ఇక్కడ మైదానములో ఆటలు జరుగుచున్నవి.

మొయిబాన్స్ మొయిబాన్స్. బాంబాయి ఏప్రిల్ 26:- మొయిబాన్స్ టపాలతో వచ్చుచున్న కలిదోనియా యువ మొయిబాన్స్ ముద్ర 30 వ తేదీ కుక్రవామునాడు బాంబాయి చేరవచ్చును. యూరోపియను సహాయసంఘము. సాంకర్మికసభజరుగుట. బాంబాయి ఏప్రిల్ 26:- బాంబాయిలోని యూరోపియనులకు సహాయసంఘమునకు మొకసంఘము నెలకొల్పబడియున్నది. ఈ సంఘముయొక్క వార్షికసభ నేటివధ్యా

వ్యాము జరిగినది. ఈసందర్భమున ఈ క్రిందిసంగతులు తెలియజేయబడినవి:- ఇక్కడ కొంతసేపును సంపాదించి శరణాలయము నొక దానిని కట్టించవలయునని, చాలకాలము నుండి యోచించు పనులు చేయుచున్నది. ఈ విషయము కొద్దిరోజులలో స్థిరపడును. ఈనెలయును త్వరలోనే కట్టుటకు ప్రారంభించబడును. నిరుకు వత్తేనేతయేమన, 5 వేల చందాల వలన వచ్చినవి. ఖర్చులుగూడ సుమారురాంతమునకు 460 రూపాయలు మిగిలినవి. ఇందున్న వెళ్ళుటకు వచ్చిన ప్రయాణికులు కొందరు ఏరో కారణముల వలన దిగబడవలసి వచ్చును. వీరికి ఇక్కడ ఆగిపోయిన డ్రైలును డిల్లలను పోషించుటకు సర్ హెబ్రాడ్ బ్రోచూగారు మేట దిగి మొకటి కలదు. ఈ నిధి నుండి మరొక సామును ఇప్పించవలసినదని వీరు ధర్మకర్తలకు కోరిరి. 7500 రూపాయలను ఖర్చుపెట్టి 28 ముగ్గురను స్త్రీయను టిక్కెట్లను ఇచ్చి వారి వారి దేశములకు పంపించిరి.

పిలకతా పిండాదేశ రక్షణశాసనము. బంగాళమునకు వర్తింపజేయుట. పత్రికాభిప్రాయములు. కలకత్తా ఏప్రిల్ 26:- పిండాదేశ రక్షణశాసనముబంగాళమునకు వర్తింపజేయబడినది. వీరినిగూర్చి ఇంగ్లీషునూపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- బంగాళమునకు వర్తింపజేసినందున మాకు ఆశ్చర్యము గలుగుటలేదు. కాని ఇంతకాలము వరకు ఆలస్యము చేసినందునకు తాజాధాని కంతము గాక, ఏవో కొన్ని జిల్లాలలో మాత్రమే అమలులో పెట్టినందునకు మాకు ఆశ్చర్యకరముగ నున్నది. దుర్భాగ్యులు కొందరు తమ దుర్భాగ్యతనువలన కొన్ని మండలములలో ప్రజలు భయపడునట్లు చేయగలిగిరి.

ఇండియను డెయిలీ న్యూస్. ఇండియను డెయిలీ న్యూస్ పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- నేరము లెప్పుడు నివారితముగ జరుగుచున్నవి. వానిని అణచివేయుచుండు కిదివరకు అమలులోనున్న శాసనముచాలాకదీనిని అమలులోనికి తెచ్చుట అసంభవమని అమృతబజారు పత్రిక. అమృతబజారు పత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది:- ఇప్పుడు బంగాళములో జరుగుచున్న నేరములకును, ఈశాసనమునకు ఏమిసంబంధ మున్నదో మాకు తెలియుటలేదు. దీనిని చూడగా సీచ్యుకవై బ్రహ్మశ్రుతు చేసినట్లున్నది.

14 వేల రూపాయలను దోచుకొనుట. కార్మికుల ఏప్రిల్ 26:- మహాబెల్లు అక్రాలు దాలా అను పోట 14 వేల రూపాయల ఆస్తి దోచుకొని పోబడినట్లు తెలియుచున్నది. ఒక గొప్ప బందిపోతు. 5 వేలల లూటీచేయుట. కలకత్తా ఏప్రిల్ 27:- లిప్పరాసుండి ఒకచిలేఖకు డిల్లు వ్రాయుచున్నాడు:- తిప్పరాసుండి బాల్గామును గ్రామములో పోలికనుండి బంగారీలు బాబు ఉపేంద్రచంద్రచాదరిగారి ఇంట్లో బడి దోచుకొనిరి. బందిపోటు జరిగిన ప్రదేశము, పోలీసుస్టేషనుకు నాలుగుమైళ్ల దూరములోనున్నది. దొంగల చేతులలో పిస్తోళ్లు, బాతులు మున్నగు ఆయుధములున్నవి. మరియు, ఇనుపవెట్టెల పగులగొట్టి సామగ్రిలుండెను. వీధి తలుపు పగులగొట్టి ఇద్దరినిద తుపాకులు వేసిరి. పోషము వీరు కొంచెము ఎదిరించిరి. వీరికి చాలాదెబ్బలు తగిలినవి. కండ్లకు మిటుమిట్లుగొల్పి లాంతరులనువెలిగించి ఇల్లంతయు వెదకి, 15 వేలరూపాయల ఆస్తిని లూటీచేసికొనిపోయిరి. గ్రామస్థులను పోలీసువారును దొంగలమీద పడిరి. గ్రామస్థులలో నొకడు సిస్తోలు దెబ్బ తిని చనిపోయెను. దొంగలలో నొకనికి దెబ్బలు తగులగా నతనిని తీసికొని పోవోయిరి. ఈదొంగను గ్రామ చాకిదారు బల్లెముతో పొడిచెను. దెబ్బలుతగిలినవారిని, తిప్పరావైద్యశాలకు తీసికొనిపోయిరి.

లాహోరు పంజాబు చుట్టకొరు. చీఫ్ జడ్జిపని చాలించుకొనుట. లాహోరు ఏప్రిల్ 26:- నల్ల ఆర్థ్రాక్రమ కెస్సింగుటనుగారు తమ చీఫ్ జడ్జిపదవిని సోమవారము ఉదయమున సర్ దోనాల్డు బాక్స్టనుగారికి అప్పగించివేసిరి. 55 అలె

క్రెమిగారును, వారిభార్యయు, ఇద్దరుడుబయలుదేరిరి. వీరి స్నేహితులు వ్రేవను వచ్చి వచ్చి సాగనంపిరి. తండ్రినెంటు గవర్నరు, చీఫ్ కోర్టుజడ్జిలు, న్యాయవాదులు, మున్నగు ఉద్యోగులు వ్రేవనుకు వచ్చియుండిరి.

లాహోరుకుట్రకేసు. స్పెషలకమిషనరు విచారించుచుండుట. 62 ముద్దాయిలు కోర్టుపహజరుగుట. లాహోరు ఏప్రిల్ 26:- పిండాదేశ, రక్షణశాసనముక్రింద విచారణకువచ్చిన లాహోరుకుట్రకేసు, నిన్ను నెంట్రిటలుజయిలలో 10 గంటలకు ప్రారంభమైనది. ఈశాసనముక్రింద ఇక్కడవిచారంపడుచున్న కేసులలో నిది మొదటిది.

లాహోరు సెషన్సుజడ్జి మేజరుఇస్మాయి, మేజరు సెషన్సుజడ్జి ఇల్లిను, రాయబహద్దరు పండిత శివ నారాయణ గారు ఈ కేసును విచారించుచున్నారు. శివనారాయణ గారు చీఫ్ కోర్టులో ఆడ్వోకేటు. గవర్నరు మెంటు ఆడ్వోకేటు బివెను వెట్టెనుగారు ప్రెజెంటేషన్ దీనుకువైచెగాం సహాయముతో దొరతనముపక్షమున కేసును ప్రారంభించిరి. అసలు ముద్దాయిలు 81 మంది వీరిలో 62 మాత్రము కోర్టులో హాజరుగ నున్నారు. తక్కిన 19 గురు వెదకున కట్టబడిలేదు. ముద్దాయిల పక్షమున, బీచీ, రఘునాథ మోహి, లాజరాము, ముకుందజీలాలు, పూరీదేవు, రాజుగారి, మకుమాద్యురాయి విష్ణునాథు దాక్తరు పోబాదీను అటొరనాథువాదించు చున్నారు. స్టీడరులను తదుర్పుకొనలేనివారి దొరతనమువారే న్యాయవాదులను కుదిర్చిరి. కేసును ప్రారంభించగ ప్రెసిడెంటుగారి క్రింది ఉత్తరువులను చదివిరి:- (1) కమిషనరులను నియమించి లాహోరు జలంధరు రివిన్యూడివిజనులలో వారి విచారణాధికారమునకు లోబడిన ప్రదేశములను నిర్ణయించు పంజాబుదొరతనము వారు ఏప్రిల్ 15వ తేదీన, 509 సంబంధ ఉత్తరువును చేసిరి. (2) 26 వ తేదీ సోమవారము మొదలు లాహోరు నెంట్రిటలు జయిలలో కమిషనరు విచారణ జరిగించవలయునని లెఫ్టెనెంటు గవర్నరుగారు ఉత్తరువు చేసిరి. ప్రస్తుతము 10 మొదలు 4 గంటలవరకును మధ్య కొంత విశ్రాంతిలో విచారణ జరుపుటకు తీర్మానించు కొనిరి. (3) కమిషనరుల ఇష్టముననుసరించి ఉదయపంజాబీ భాషలలో సాక్ష్య మొనగువారివిషయమునకప్పటింగ్లేజుభాషలోనేవిచారణజరుగవలయునని, లెఫ్టెనెంటు గవర్నరుగారు ఉత్తరువు చేసిరి. (4) కమిషనరు కొన్ని కేసులను విచారించుటకు దొరతనము వారు తీరు విచ్చిరి. (5) ప్రేలుడు పదార్థముల శాసనము ప్రకారము, లాహోరుపోలీసు నూపరిం తెండెంటు పేరు స్కాటుగారు, కేసుచేజువలసినదని, దొరతనమువారు తీరు విచ్చిరి. స్పెషలు కమిషనరులందఱ జరిగిన విచారణకు సంబంధించిన రిపోర్టులతోని పంజాబుగెజెట్టులో ప్రకటింపబడినది. దీనికూడ వీరుచదివిరి. వెట్టెనుగారు వాదించుటకు ప్రారంభించిరి.

అలహాబాదు సంయుక్తరాష్ట్రములవారి ప్రత్యేకపుసభ. అలహాబాదు ఏప్రిల్ 27:- ప్రభువుల సభవారు సంయుక్తరాష్ట్రములలో కార్యనిర్వాహక సభను యిప్పుడు పెట్టవలసిన అవసరములేదని తీర్మానించుటకు తీర్మానించుటకును, సంయుక్తరాష్ట్రములకు గవర్నరును కాన్సిలును ఏర్పరచుడని కోరుటకును, మే నెల 30-వ తారీఖున అలహాబాదులో ప్రత్యేకముగ రాజధాని సభను చేయవలెనని నిశ్చయించిరి. అన్ని జిల్లాలలో ప్రతిస్థలంలోన ఒక కమిటీని యేర్పరచిరి. ఈ కమిటీకి ఆనరుతో పండిత మదనమోహన మాలవియాగారిని చైర్మనుగ ఏర్పరచిరి. మే 30 వ తారీఖున జరుగు కాన్ఫరెన్సుకు కావలసిన యేర్పాట్లు యీ కమిటీవారు చేయవలెను. కాన్ఫరెన్సుకు బహుశా మహాత్ముదాహరణ రాజాగారు అధ్యక్షులుగ నుండుర.

ముల్తాను బాగల్ పురము బంబాయి కేసు ఖయ్యదీని విషయం తెలుసుకుట. ముల్తాను ఏప్రిల్ 26:- పిండాదేశ రక్షణ శాసనముప్రకారము ముల్తానలో ప్రత్యేకన్యాయస్థాన మొకటి నెలకొల్పబడినది. వీరు బాగల్ పురము బంబాయి కేసును విచారించి 12వ ముద్దాయిలను విడుదలచేసిరి. కొంతమంది కుట్రననేరము తీసివేయబడినది.

సిద్ధా.

చెట్టులుతినిన భావమునకు.

సిద్ధా ఏప్రిల్ 21:—బంగారు భారమునకు సిద్ధి గలుగు నిజకడకేపు. ద్వీకలముయొక్క దక్షిణభాగము నందు ఈ క్రొంగివాటి చెట్టులు బోలెడివి:—చెట్టు పురి వాలం బీరు ఫిరంగిదళమునకు సంబంధించిన దక్షిణము, బాక్సులు గారు. ఓ. ఏ. ఫౌజు గారు.

కాలమాసము.

సిద్ధా ఏప్రిల్ 22:—బంగారు భారమునకు సిద్ధి గలుగు నిజకడకేపు. ద్వీకలముయొక్క దక్షిణభాగము నందును, ఈశాన్యభాగమునందును, ఉత్తరభాగపు కొట్టకొన ను, దుమ్మురేగి, ఉగుములలో చుట్టము పడుచున్నది.

టావోయి, కటకములలో, 3. చుట్టములు, సానామర్లు మర్రిలో 2 దుట్టములు పిహును, చుట్టములలో దుట్టము కలింగపట్టణములో ౪ దుట్టములు వర్షము పడినది

పంజాబులో వాయుభారము మామూలుస్థితికి ఎక్కువ గను జరగను మధ్యభాగము నందును దీపకలముయొక్క ఈశాన్యభాగము నందును తక్కువగను నున్నది.

చెట్టు పురితీరమునకు ఉత్తరభాగము నందును, ఉత్తర భాగపు చివరను వర్షము తగ్గును.

బర్నా

శ్రీమదేశీయులు.

రంగూను ఏప్రిల్ 27:—బర్నాలోని శ్రీమదేశీయు లను పంపివేయుదని బర్నాగవర్న మెంటువారికి ఉత్తరువు చేసిరి. ఈ ఉత్తరువు ననుసరించి బర్నాలోనున్న శ్రీమదేశీయు లను, నేడు కలకత్తాకు వెళ్ళుచున్న “ఎక్స్ప్రెస్” అను స్టీమరు మీద పంపివేసిరి. వాటి వెంటనున్న మహమ్మద్ యిఫ్తేందీ ఎనెట వెలియాస్కీ, మెనావ్, యాయభార్య, వీరిని కల కత్తానుండి బొంబాయికిపంపుదురు. బొంబాయినుండి బొంబాయికి దగ్గరగానున్న టిర్నూరుకు పంపుదురు.

కెప్టెను స్మిత్తు.

చీఫ్ కోర్టులో అప్పీలుచేసికొనుట.

రంగూను ఏప్రిల్ 28:—నేను స్మిత్తు అను దొర సానిని కెప్టెను స్మిత్తువొర దగా చేసికొనుచు 400 రూపాయల జరి మానాయు ఒక కోణ విశిష్టమునకు విధించబడినది. జరిమానా చెల్లించనిచో మూడుమాసముల విడిఖయిదును అనుభవించు నట్లు మేజిస్ట్రేటుగారు ఉత్తరువు చేసిరి. దానిమీద స్మిత్తు దొర నిన్న సాయంకాలము చీఫ్ కోర్టులో అప్పీలుచేసికొనెను.

కిచనరుగారి ప్రోత్సాహము.

లండన్ ఏప్రిల్ 28:—కిచనరుప్రభువు వికర్న కం వెనీలో పనిచేయువారికి ఇచ్చిందిబాబును పంపిరి:—కంవెనీ వర్కుసాపులలో ఉండినబాబునంద పనిజరగ వలెను. పనిలో లోపము జరిగి కొద్ది యాదృశానుగ్రహమే తయారగు పక్ష మున అకస్మాదుగ సూర్యుల (బిటీమెన్సెవలు) నాశనమగు దురు. ఇంతలో విజయము కలుగదు.

చెట్టులలోని పొగలు

లండన్ ఏప్రిల్ 28:—ఫిల్టర్మార్ లోగర్ బాన్ డ్రాంగిగాను కోడూ దేశపు యుద్ధవంత్రములకు హక్కు గానికి కేనడా సేవల వైద్యసాహసములను పొగడుచు టిల్లి గ్రామము పంపిరి. కేనడా సేవల వైద్యసాహసములను గురించి ఇంగ్లండు దేశములోనున్న కేనడా వెక్రిటరీకి నూడతెలిసిరి. ఇంగ్లండులోని ప్రజలు కూడ కేనడా దేశముల వైద్యవరా క్రమాలను మెచ్చుకొనినారని కేనడా వెక్రిటరీ ఫ్రెంచి గానికి తెలిసెను.

THE HOME HYGIENE.

A practical Guide to Health.

By Dr. A. M. Masilamoni Mudaliar L. M. S.
A useful book to parents, mothers, and youngsters.
200pp. Price Rs. 1-net.

CHANDRAHASA.—A Drama in English,
By late K. Krishna Rao. B.A., (Sub-Judge, Coconada)
A little Drama for young and old to Stage or read

Health and Strength Rules.

By Dr. Sri Ram of Panjab

A presentation booklet useful for young boys and girls
to be had free for 1 anna stamp.

Apply to:—Hebbbar Brothers.

Printers, Engravers, Rubber Stamp Makers.

UNGAPPA NAIKA ST. MADRAS E.

గంధి దంపతులు

బోరాతెగడు చేసినవారొసంగిన యాత్రిక్యము

25 వ తేదీ యుద్ధమున బాట్టిటవులలో నున్న మహా మృదల్లి గారి మంజులను బోరాతెగారు (మహమ్మదీయులు) గంధిదంపతుల కాలిక్యమొసంగిరి. ఫలములును శీతలపానీయ ములు నొసంగబడెను. గుజరాతీ భాషయందు మహమ్మదీయులు జరిగినది. ఈ రాజధానిలో హిందూమహమ్మదీయ సంఘములు పరస్పరానురాగముతో పనిచేయుచున్నామని వారు తెలిసిరి. పిమ్మట గంధిగారు గుజరాతీ భాషయందుకు అంగ్లభాష యందు నుపన్యసించిరి. “చిరకాలమునుండి నేను బోరాతెగ వారినెయ్యమునకు ప్రాశంసనలె యున్నాను. దక్షిణాఫ్రికాలో నొకబోరాతర్తకు జొకగొప్ప వక్తకథానము నేర్పరచెను. ఆయన సాత్విక నిరోధులకు చాల సహాయ మొసరించిరి. నేను 1896 వ సంవత్సరమున నగతికు లుగానున్న దక్షిణాఫ్రికా భారతీయులనుగూర్చి బొంబాయి లో నుపన్యసించినపుడు అస్థితియుక్త ప్రాముఖ్యమున వ్యాయ మూర్తి బదుకద్దవ త్యాజీగారు తస్యగ్రహించి చాలసహాయముచేసిరి. భరతఖండమున హిందువులకును మహమ్మదీ యులకునుగూడ ఆశయములును వాంఛనములును సమానములై యగుటవలన వీరికి పరస్పరభేదము తగదు. అది గంధిగారు నుడివిరి.

శ్రీలనభ

బ్రహ్మసమాజమందిరము, శ్రీమతి కస్తూరిబాయిగంధిగారికి స్వాగతము.

బాట్టిటవులలో అన్నా పిల్లవీధిలోనున్న సమాజ మందిరమున 24 వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు శ్రీలనభా వేళముజరిగినది. మొదట నిర్దేశించినవేళ మరల మార్చబడకున్నచో విచిత్రము చాలమంది శ్రీలనభకు వచ్చి యుందురు. ఎటులైననాకు వచ్చింతమంది శ్రీల దివరకెన్న దును వచ్చియుండలేదు. ఎం. ఆది నారాయణ య్యగారి భార్యగారి గ్రామనాథి పత్నీయు వహించిరి. శ్రీమతి నారమ్మగారు ప్రార్థనాగీతములనుపాడిరి. సమాజ కార్యదర్శియును శ్రీమతి అలిమేలుమంగమ్మగారు గంధిదంప తులు దక్షిణాఫ్రికాలో చేసిన దేశసేవనుగూర్చి ద్రవిడభాష నుపన్యసించి, పిమ్మట నీస్వాగతోపన్యాసమును శ్రీమతి కస్తూరి బాయిగారికి సమర్పించిరి.

“మీకు స్వాగతమొసంగు భాగ్యమును పొందగలుగుట కమితానందమున నోలబడుచున్న చెన్నపురి సాదరియణుల ప్రణామములను తానుంగీకరింపవలెనని ప్రార్థించుచున్నాము. సర్వజగజ్జులకు తండ్రిపేరటకు ఈనగరముననున్న సర్వభాతి మతి సంబంధులకు పుత్రికల కక్షమునను మేము మీ కీస్వాగ తము నొసంగుచున్నాము. దక్షిణాఫ్రికాలోని వివిధమతముల వారగు భారతీయులందరి నైకమత్యము కలవాడగ చేయుటకు శ్రేయస్కరమైన విధజనమును యాపుమా పి మానవు లందరును సమానులని నిరధరమటకును మీరు మీభర్తగారికి సహకారియై వెక్కుక్రమల కోర్చి దేశసేవచేసితిరి. సర్వేశ్వరు దక్షిణమును విద్యయకమలమందైననుగూడ నాసీదడై మేటి మగల మను కొనువారి యాలోచనల నెటుల విధలము చేయ గలదని మానవత్వముయొక్క మహిమను ప్రకటించుటకు మీరు నొడ్డవ్యమును తృణీకరించి వెక్కుభాషలకు పోషియు నత్సాహాయ్యతో నొసంగితిరి. సోదరీ! మీయొత్తమాదర్శములకు సర్వేశ్వరుని విశ్వజనోత్సమును, మానవుని విశ్వభ్రాతృత్వమును మీరు తెన్నగొనినవనించితిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని దొరతనము వారు భారతపత్నుల వివాహసంబంధము శాస్త్రీయులుకాదని యాక్షేపించునంతయు దూరభావ విరహితులై నిర్దోషదీపకము మీరు భారతపత్నులు భర్తృ సహచర్యచారిణులని వారి స్వా తంత్ర్యమును సంక్షించుటకు సాత్వికత్వ మహిమహిమలన నిలువబడి సర్వ భారతాంగసాసంస్తూయమాన లైతిరి. భారత మాతగర్భమున బుట్టిన నీత సావిత్రి ద్రావిడ దనుయంతి మున్నగు పత్రికలతోపాటు సద్వ్యవస్థాపక లగు నారీమణు లంతరించినోలేదని మీరు ప్రసంగించుటకు విశితమొసరించితిరి. నీరమాత, నీరపత్ని, నీరమాత్రీ ఈమహిమలని యను నత్తిర్చి కాలకాలమైననూ సోదరీమణి! నీవు, భార్యకాలపు, నినునన్ను భారతమాత భక్త్యములము. నీ పుష్కరమున పాలవెల్లియగు భారతీయ సాతీయత భక్త్యలము. దైవమునుగూర్చి సంకల్పము నొందుచున్న నాకు మీదర్శనమువలన నీ స్వంతయు దగు ను భారతభావి ఫలితము ను గూర్చి నిర్మితుడు కావాలి

నివాడు నిర్మితుడగును. విద్యావహితుడు పాశ్చాత్యవిద్యవహితుడో కలకాలమును మీకు కృతజ్ఞగనుండు నీతిని మీ సాత్వికత్వ మహత్వమును జగద్వినితము కానినీతిని నారీమణుంధి కోత్సాహవ్యక్తమునకు సంగ్రామవిధానమును మీ నిజలంచించి రయప్రదముగ నెరవేర్చుతిరి

మీసాత్వికత్వము వలనను మీ యాత్మవిశ్వాసమువల నకు ప్రకర్షితోత్సాహము మేము మీ కెట్టిభక్తితో నేలించు చున్నామో అట్టిభక్తితో అట్టి నాశనసహితమును సంకల్పముల మతోమాధర్మలను మాతృదేశమును మేము నేలించగలుగునటుల మీరు మహమ్మదీయైంపుడు. మీరు మాకోరకు సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుడు. మీకిట్లుడు ప్రణామములము కలిగియున్న ప్రచేతముల యందున తీత్రము ల్లాసార్థ తేజము తోడ వెలుంగునుగాక. మృదర్శియును జ్యోతి యల్లాసకర మగు నగ్ని ప్రకాశమగుగాక. మనోహరమును స్వరణమాత్ర సౌఖ్యదమునకు స్వృతిసంపదకమకు దివ్యదర్శనమగుగాక అని యుపన్యసించిరి. పిమ్మటకస్తూరిబాయిగారు విశిష్టనిర్వక్తత్వ రమొసంగిరి. తక్కినవారుగూడ కేలుకెయ్యసంగుటచే మేము నేనచేయగలిగితిమిగాని లేనన్న మేముచేయగలిగినదేయియు లేదనియడివిరి. పిమ్మట నామెకు పుష్పమాలయను పుష్పగుచ్ఛమును సమర్పింపబడెను. వచ్చినవారికందరతును పువ్వులను పండును విడదలు నొసంగబడెను.

అభేదై క్యానంద సమాజము.

బాట్టిటవులలో రామస్వామిపిల్లలో 8 గృహమున ని సంఘమునకు చేరిన శ్రీలు 25 వ తేదీ ఆది వారమునాడు మధ్యాహ్నము 2-30 గంటలకు సమావేశమైరి. గంధిదంపతులిరువురునకిచటి విచ్చేసిరి. సభకు వచ్చినవారందరునాదంపతుల కానందభావస్థులైరి. సభలో ప్రాధాన్యములనుపాడిరి. పిమ్మట గీతభారతమును ప్రార్థనములను జరిగినది. ఆదంపతులనుగూర్చి సంక్షిప్త కాంధ్ర ద్రావిడభాషలయందు విచితములగు గీతములు పాడ బడెను. కస్తూరిబాయిగారు వారందరితోడను తలసిమెలసి చరించిరి. గంధిగారు వారికి వందనములను తెలిపిరి.

గంధిగారినిగూర్చి ఆనిబిసెంటుమర్తగారి

యభిప్రాయము.

మనదేశముకోరకు సర్వసమర్థులమొసరించినమహాత్మాగి మహాత్ముడు. ఎవరి పాదపరాగము సోకినంతమాత్రముక సమస్త గృహములును పానకములగునో ఎవరిసందర్శనమే వరప్రదాన మగునో అట్టి మహనీయుడు మనభక్త నిపుడు స్వస్థికాలము నివసించుచున్నాడు. నేడాయన మనకు కొనివచ్చిన సుఖజాలములు కొన్ని స్థితిగతులలో ననే గాని మువిక నీత ములు కాబాలవు. కాన విధివశంబుక నట్టి స్థితిగతు లాయనకు తలస్థించినవి విసుగుదల యొక్కటికిరి తేలియార్చి దేవలనను చలించబడజాలని ధైర్యసాము. త్యాగముండే సంతసమునను భవించు స్వార్థరాహిత్యము సాధారణము; విరులకు గ్రహింప సాధ్యముగాని కోమల తమ సౌమనస్సు కోభిమతమకు కష్ట సహిష్టుత యను ముగుణపుంజ మిటుల మూర్తీభవించెను.

కరము కరమును గీలించి నుడిమేటముల నాయన ఫాలతలమును లక్షించుచు తుణకాలము నేను నిలుచునంతలో కష్టభాగతలన నెయ్యది పగుల బాధకు తొలగింపగలనో స్వ తరీక పరిత్యాగమువలన నెయ్యది పగుల ప్రాణసంరక్షణ మొక రింపగలనో మానవసంఘసహాయము మధ్యగనును సులువుట యను మత్తమనేకచేయుటకు ప్రత్యేకముగ నేర్పరపబడిన యు త్రవశక్తిసంపన్నులగు నాత్మలలో నెయ్యది యొక్కటియో అట్టిమృత్యుంజయుమగు సాత్వి నా కాయాయంచు నోచరించినది. సామృత్తులను మార్గమున గాక యోధపుంపుల మార్గము నకుసరించిన నేను నియామకానసాధ్యమైన మగు నాత్మాయును తొలగించుటకు సరియగుగాక సులముగోరు నేను, కృ కాంక్షదయుగము మహాసమృద్ధులకు నీపురుషకుగిరుయను “ఇత దితరులను కక్షించెను తన్ను తాను కక్షించుకొనకపోయెనని ఎవరినిగూర్చి ప్రజలు చెప్పకొందరో అట్టికృష్ణుల నాయము లతోసాటిపురుషులని నాయము చేర్చుకొనుటకు తగిన మహత్వముకలదని నేను గ్రహించితిని.

శ్రీ శాంతిపురముందరి సర్వసమర్థులమొసరించినమహాత్మాగి

ఈసభవారు ఈనెల 18 వ తేదీ బుధవారమునాడు చెన్న పట్టణమున 2 ప్రవాదకు సహపాదులను ఎడపాశ్వరింపి యందు శ్రీ శాంతికామాక్షి పరమేశ్వరీదేవతల ఉపయోగన అభిషేకాంత్రాజులు. గాల్చి 8 గంటలలో రేచుపిల్లసోపానా భుక్తులమును జరిపెదరు.

ప్రత్యేక లేఖలు

మైపాడు వార్తలు.
(మా విలేఖరుని కవచము)

కాలసిలి.
మైపాడు ఏప్రిల్ 25:—వేసవి కాలారంభము గానన్నను, ఇప్పుడే వేడిని తీవ్రము గానన్నది. ఆయనను, ఈ ప్రాంతము, సమాధ్రమకకు, సమీపముగ నన్నుండన ఇతరచోట్లకన్న కొన్ని డిగ్రీలు, యెండకన్న గానన్నది. సానీయములు పూర్ణముగా నున్నవి. ధాన్యధరలు నీరసముగా నున్నవి.

జమాబందీ.
శ్రీ నెల్లూరు హెడ్ క్వార్టర్ల డిప్యూటీ కలెక్టరువారు, నిన్నటికి 19 తేదీ విజయము చేసి, 23 తేదీ వరకు చుట్టుపట్ల గ్రామాదుల ను నానుచి వేసి వెళ్లి నాగు. శ్రీ డిప్యూటీ కలెక్టరు వారు దయాద్రావ్యములు.

పశువులు—చీడలు.
ఇచ్చట, రెండుమాడు కోజులనుండి, పశువులలో, ముసక, గాలికుంటు, అనువాద్యము ప్రారంభమై వి. పశువులలో నొక వ్యాధియున్నది. రెండవవ్యాధి వాదన, పూర్వపు పలుకులైనను, నిట్లు సంభవించుట కాలవై ధర్మత్యముగా బోలు దేవుడు రక్షించుగాక. శ్రీ వరమలలు వారు వెంటనే శ్రద్ధ వహించి, యీ వ్యాధులను నివారించు ప్రార్థనలు.

కలరా.
ఈ మధ్య నీ గ్రామ మాదిగవాడలో ఈ వ్యాధి సోకి రుచిపోయిరి. వెంటనే! కోపూరు అక్రియైటు సర్జను, శ్రీగురవారాజ్ గారు కలరా వ్యాధిని దయచేసి, తగు నేర్పాటు గావించినారు. నుమారు పదికోజులనుండి యేమియు లేక వెళ్ళుచున్నది.

ఉప్పరపాలెం వార్తలు.
(స్వకీయ విలేఖరుని కవచము)

ఉప్పరపాలెం ఏప్రిల్ 24:—వేసవి కాలము ముప్పుచున్నదని నిజము హెచ్చుచున్నది. ఎందుకనిన మా గ్రామమునకు తూర్పున, దక్షిణమున, పడమరయందు మాడు పెద్ద చెరువులుండినప్పటికి వేసవి కాలమునచ్చిన లోతులేకపోవుట చేత ఎండిపోవును. ఈ చెరువులు త్రవ్వించుట నిమగ్నరలో గనర్న మెంటు వారికి అర్హము. అనేకములు పెట్టికెట్టికి అయి నకు చేలేదు. ఈ చెరువులు 10 లోతు త్రవ్విన ఈ ప్రాంతాన్ని యెద్దడి లగిపోవును. ఈ చెరువులలో నీరు లేకపోవుటచేత నీళ్ల కొరకు మైలుదూరములో నున్న మన్నగ్రామమునకు పోవలెను. అట్లు పోవుటచేత పొలములయందు వేసవి కాలములో పనిచేయు కోజులు నీళ్లు తెచ్చుకొనుటకు సరిపోవుచున్నవి. నీళ్లు లేకపోవుటచేత ఎప్పుడు మన్నవపాయి నీళ్లు త్రాగి పని చేయు కాలమునకు రాలేదన్నది. మా గ్రామమునకు యేమో గాని, మా గ్రామమునకు నొక పెద్దయ్యదొంగను గుండు రానే గాదు. మాయెడల దయయుంచి మా గ్రామములను నీళ్ల యెద్దడి పోగొట్టుటకు మాడుచెరువులు త్రవ్వించుటకు కావల సిన డబ్బు గనర్న మెంటు వారు మంత్రులచేయుదురని నా ప్రార్థన.

ఈ యూరియందు ముమారు 200 పండు లున్నవి. అవి రాత్రులందు తుడితితోట్లలో మూతులు పెట్టి తుడితి త్రాగి పోవును. పంట కాలమందు పండులు పరిపాలములు, మొక్క తొన్న మొదలుగా గల చేల నన్నింటిని నాశనము చేయును. వీనిని బండిలివొడ్డిలో పెట్టుచున్న, బండిలివొడ్డి యీ గ్రామమునందు లేకపోవుటచేతను నవి రాత్రులందు పొలములలో పరుగులు పట్టుకొనుటకు వీలు లేకపోవుటచేతను నవి చేయు నాశనము ఇంతయుని చెప్పటకు వీలులేదు అని గుంటూరు జిల్లా ఉప్పరపాలెమునివాసి యొకడు వ్రాయుచున్నాడు.

భీమునిపట్టణపు వార్తలు
విద్య
(స్వకీయ విలేఖరుని కవచము)

భీమునిపట్టణము ఏప్రిల్ 24:—మా గ్రామమందు మొట్ట మొదట మిషను సంఘము వారు క్రీస్తు మతమునకు ఒక బడిని స్థాపించి ఉపకారముగ విద్యను గరపుచుండిరి. అప్పటికి మా గ్రామమందు ముస్లిం సిద్ధి వారి ఒక స్కూలును, ఒకటి రెండు పిల్లలు మాత్రమే ముండెడివి. డబ్బుపై నాశనమందుకుండు కదా! క్రమముగా మిషను వారు పాఠశాలను విద్యార్థులకు స్వల్పవిత్రమును విధించిరి. తదుపరి సిద్ధిగారు బాగులేక ముస్లిం

నిసివల్ స్కూలు మిషను బడిలో చేర్చబడెను. ఇందుకు మా గ్రామ ప్రముఖులే కారకులైయున్నారు. మిషనువారు, వారి స్కూలు నందు కొద్దిమంది బీదబిడ్డలను గాక తక్కినవారి కందరకు నిండులేతములను విధించిరి. ముస్లిం సిద్ధి స్కూలును మిషను బడిలో చేర్చక ముందు మిషనువారు గామ ప్రముఖులతో చేసి వ్యవహారములను ఎన్నడును ఎంతమాత్రము నకును కొనియెడలేదు. “వేరుగా వేరమొక్క తీరుతోగా అమృతవర్ష” సంగతి మా గ్రామముల కెరుకలేకపోయెను. స్కూలు మేనేజరు గారు రెడరెండు ఆర్. ఇ. గలిఫ్ నవార గారు ఉపకార వేతనముల తీసివేసి తమ స్వతఃకమనకు బోవుచున్నారన్న సంగతి మా గ్రామముల కెంతయో చింతనకులుగ చేసినది. గ్రామమందు నేరొక స్కూలున్నచో అట్లు చేయుటకు సాహసించురా? కావున ఓ మా గ్రామ ప్రభువులారా! మన గ్రామమునకు లైబ్రరరీ ము కావలెనని మీరెంత పాటుపడియుండలేదు? మన యావచ్చుకొని వినియోగించి ఒక సర్కూర్లమును చేయబూనినచో అది యెందుకు సఫలమౌందదు? మీ కేమన హిందువులను, బీదలను, గామమునందు అభిమానమున్నచో ప్రస్తుతముక ఎలి మెంటరీ హైస్కూలు గా స్కూలునై నను స్థాపించుటకు పూనుకొనుడు.

వైద్యసహాయము.
ఆసుపత్రులను పెట్టించుట దొరతనమువారు మనకొసంగు గొప్ప సదుపాయములలో నొకటియైయున్నది. ఆయా ఆసుపత్రులలోని డాక్టరులను నిరంకుశముగా తీసుకువెళ్లి దొరతనము వారు వారికి జీతముల ననుగ్రహించి యుండలేరు. ప్రజల తేను ములారయుచు మందులనిచ్చుటకు వారు పంపబడిరి. వేషంట్లు ప్రతివారు జబ్బున గాని డాక్టరులకు తెలియపరచువాటిజ్ఞానము కలవారై యుండరు. కావున డాక్టరులు వేషంట్లు మాటలపయినే గాక వారిని కడు బాగుతో పరీక్ష చేసి మందుల నియంతులను. ధనికులవారు వారికి రెండురూపాయలు ఇవ్వనిచ్చి వేషంట్లును మాపుటకు ఇంటికి తీసికొని వెళ్ళుదురు. అది మా మూలపద్ధతియే? సమయానుకూలములయందు భజనిచ్చుకొనుటకు శక్తిలేని బీదవారికి డిప్యూటీ సంభవించినచో వారధికి పాలుకావలసినదేనా?

ధనికులకా యీ ఆసుపత్రులు? నిమగ్న సంకులను వెళ్ళుచోట్ల వినినవియున్నా నవీని మా డాక్టరు గారు గూడ కొంచెము గమనింతురు గాక! ఈ మధ్య మా గ్రామపు మంత్ర సానిటేలరులో నుండినపుడు ఆ మెకు బడిలివనిసి లేకపోవుటచే మా గ్రామమునకు కడు నిబ్బందుల పాలవడిరి. దీనిని మాపురపాల క సంఘమువారు శ్రద్ధ తీసికొనినట్లు కనబడదు.

స్వాముల వారు.
కొద్దిసంకల్పము క్రిందట మా గ్రామమునకొక స్వాములవారు వచ్చియుండిరి. మన బ్రాహ్మణోత్తము లాయనను పల్లకిలో పెట్టి మోసిరి. ఆయన కాళ్ళు కడుగుకొని త్రాగిరి. ప్రతి యింటను ఆయన సమాధాన జరిపిరి. గొప్పధనము స్వీకరించి కొలదిదినముల కాయన మా గ్రామము విడిచిరి. ఆయనకు మా గ్రామమును లాబాలగోపాలము నేతనేని రనుటకు సందియ లేదు. గ్రామము విడిచిన ఒకటి, రెండు వారములలో ఆయన తక్కువ జాతివాడనియు స్వాములవారి వేషమును ధరించి ప్రజలను మోసపుచ్చుచున్నాడని తెలియపరచెను. ఇట్లనేకులు ప్రజలను మోసపుచ్చి పోవుచుండుట మనము వినుచున్నారము. మా గ్రామము లిట్టివారి విషయమై కొంచెము మెలకువ గలిగి నడుచుకొందురుగాక!

సందిగామ వార్తలు.
(స్వకీయ విలేఖరుని కవచము)

కాలమానము.
సందిగామ ఏప్రిల్ 25:—మా యూరనందు ఎండలు దుస్సహాయుగా నున్నవి. ఇప్పుడే ఇట్లుండ నికముమ్మందు, ఎట్లుండునోయి బహు భీతిలచున్నాడు. అదియునుగాక, జిల్లాకంటెటికి మాలూకా, నూర్యభగవానని ప్రచండ కిరణానిలబునకు స్థావరమని, యిదివరకే విడితమైయున్నది. అయితే ప్రస్తుతమునుజూడ, రెండుదినములవంచి, ఆకస మంతయు, మేఘములతోనిండి యున్నది. చలిగాలి వీచుచున్నది. మొన్నటిరేయి, 7, 9 గంటకు మధ్య, కుంభవృష్టి వర్షించెను. నేడుగూడ ప్రాతః కాలమునుండి మార్మదర్శనమేరు నెకండరి స్కూలు.

ఇచ్చటనుండు, బార్డిడి ఫిల్తు కారనేషన్ నెకండరి స్కూలు యొక్క, సంవత్సరాంత పరీక్షలు, నూమారొక వారమునుండి జరుగుచున్నవి. లేవట్లో ముగియును. పిల్లలందరు తమతమ స్వగ్రామములకే నత్యంత కుతూహలలై

యొన్నట్లు కాన్పించెడిరి. పరీక్షా ప్రశ్న లంతకకకముగా లేవనియే బాబు రనుకొనుచున్నారు. కాబట్టి, చాలమంది కృతార్థులు గావచ్చునని తెలియుచున్నది. ఈ స్కూలు యొక్క జనరలు కమిటీనికొంగు, ఈ నెల 18 క తేదీ జరిగెను. అందు కొన్ని యంతముల జరిపించి తీర్మానములు చేసిరి. అందు మాఖ్యమైనదేదనగా, ఇప్పుడు ప్రస్తుతము స్కూలు నందుండు, ప్రైవింగు కాని, ఉపాధ్యాయుల కద్దరిని దీక్షి చేసి, ప్రైవింగు నవారిని రప్పించుట. ఇది చాలమంచివని, యెలయన, ప్రైవింగు కాని ఉపాధ్యాయుల కంతగా, స్కూలు శ్రేయోభివృద్ధియందు, ఆశయుండదు. ఎల్లెనను, ఈ చిన్న ఉపాధ్యాయులయొక్క పని, వైయధికారుల, గుణగణముల ననుసరించియే యుండును. వైయధికారులు, తమ తెలివితేటలచే, వారిని, తమచెప్పుచేతలకు లోబరచు కొనవలెను. భయముచే సాధింప శక్యముగానివానిని, నయముచే సాధింపవచ్చునుగాదా? విద్య యందు మిక్కిలి సంప్రదనీయుము. గాన ఈయది, దివదివాళి వృద్ధినిజెంది, అదిర కాలములోనే, ఉన్నత పాఠశాల గూడ కావలెనని, యెల్లరును భగవానుని ప్రార్థించుచున్నారు.

రిక్రెయేషన్ క్లబ్బు.
ఈ క్లబ్బు గ్రామమునందు ముమారు ముసముల క్రిందట స్థాపించబడినదని తమ పత్రికా ముఖముననే తెల్లడించితిమి. క్లబ్బు యొక్క ప్రస్తుతపు స్థితి కడుశోచనీయును. దివదివాళి వృద్ధికి మారుగా దినదినమునకు బొందు చున్న దని చెప్పవచ్చును. ఈ క్లబ్బున కొక టెన్నిను కోర్టుకు, వేడే మింటను కోర్టును స్థాపించబడి యున్నది. “నూయిండియా” ఆంగ్ల పత్రిక యొక్క టి మాక్రీమే వచ్చుచున్నది. క్లబ్బును వృద్ధికి దీసికొనిరావలెనని ఈ యేర్పాటు లెంతమాత్రము చాలవు. ఏలయన ఈ క్లబ్బు మెంబర్లు చాలమంది ఆంగ్ల పత్రికల చదువలేని వారు. టెన్ని మెంబర్లు నాటక నాటికలు వారు. కాబట్టి వారు వాస్తవముచే క్లబ్బు పౌఖ్యముల నిరూపనను ఆనవించుచున్నారు. గాననే వేమో కందా లిమిటెడ్ లెనన్న, మిక్కిలి వినుగు జెండెరు. కాబట్టి చక్కగా వర్ణనలను వనాలు చేయవలెనన్న వారికి తగిన యేర్పాటులను గూడ చేయుడు. ఆంగ్ల దినపత్రిక జెప్పింపును. కృష్ణపత్రిక జెప్పింపును చతురంగము చీట్ల పేకమున్నగు నాటకలేవో కొన్నిటిని ప్రత్యేక క్లబ్బు గృహమొకటి యేర్పరచి యందుంపుడు. మీరలు పెద్దలుగాన ఏ విధమునైనను క్లబ్బు స్థాపించినందుకు లాభముకు బొందుచునే యున్నాము కాని లేకపోలేదు. అను ఉద్దేశ్యమును వానకు కలుగజేయ యత్నింపుడు. క్లబ్బు స్థాపన కాలమందు ము. రా. రా. నుంగర శివరావు పంతులుగారు తమకు వచ్చెడి పత్రికల నన్నిటిని ఉచితముగా నిచ్చెదమని వాగ్దానము చేసి యుండిరిగా. మనము వారి నడిగిన నచ్చియే తీరుదురు. క్లబ్బు స్థలమందైనను యెల్లరు తమ అసోస్యేట్ సౌభ్రాతృత్వమును, వృద్ధిచేయ ప్రయత్నింపుడు అంతయే కాని, మేము వారలను రాక్షసదండమా, వారు రాకపోయిన మేమేమి చేయువారమనకు. క్లబ్బు స్థాపించుటయందు మీయొద్దేశ్యము, క్లబ్బు ఆశనేమో యెరుగనివారలకు దానిసంగతి విశదపరచి, దాని లాభముల గుర్రగుడట్లు చేయుటయే యయియుండవలెను. కాన నిట్లువై ఆట్టియేర్పాటులజేసి, క్లబ్బును, అభివృద్ధిలోనికి దీసికొని వచ్చెదరుగాకయని, నేను, క్లబ్బు మేరిటింగు కమిటీ వారిని, ప్రార్థించుచున్నాను.

బి.వి.వన్నగల (సవరము) బంగారు.
(ఇందుకు పూచీపడగలము)

జెలనాగర
1 క్షిపరము యెత్తు
వెల రు. 30-8-0.
మతియు వివిధములగు బంగారునగలు, వండినగలు, రాళ్ళు చెక్కిననగలు, చున్నగునవి ఈ క్రింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును. కొనుగోరికి క్యాటలాగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరన్ ఇండియా జావలెరి మ్యానుఫ్యాక్చరీంగు కంపెనీ, 437, టంక సాుబిడి, సామూఖాన పేట, మదరాసు.
The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయములోని లోపములు.

(క్రియత వేకుమర్ల రాజగోపాలరావు పంతులుగారు బి. ఎ.)

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము ఆంధ్రభాషకు ముప్పు తెచ్చినది యిదివరకు ప్రాసిద్ధము. దేశభాషల కన్నిటి కినిగూడ నిదియట్లే ముప్పు తెచ్చినది. పరిక్షకు పోయినదే తదేవుగా మనము తప్పక విజయము కాంక్ష మేని ఇంకను వెక్కిరిచి దువ్వుమీద శ్రద్ధయొక్కదే? కచేరీయందు పరిక్షకులు తక్కువజీతగాండ్లు దొంగిలినందులతో నట్టిపనులకు బనికి వచ్చువిద్యను జెప్పించు న. దేశభాషతో మొట్టమొదట హిందూ దేశమునందు ఆంగ్లవిద్యాపద్ధతు లాంభింపబడినవి. ఈ విద్య ప్రబలంగానే మన ప్రభుత్వమునకు పుచ్చబిడ్డలను నేర్పించుటకుగూడ సదుపాయములు చేసినారు. కాని దేశభాషల సహితము మనకు జక్కగా నేర్పబడలేదనిచే యని దొర తనమువారుగాని విశ్వవిద్యాలయమువారుగాని గాధనుగా మోచించినట్లు కానబడదు. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము వారు తమకు శ్రద్ధల ఇంగ్లీషు, లెక్కలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు, చరిత్రములు మున్నగువానియందు క్రమమైన శిక్ష నిచ్చి,

చాలాసమర్థులకు గుఱితింపఁగలరీతి పరీక్షలనే ఏర్పఱచినను, దేశభాషలను వారంతగా గమనించలేదు. సరియైన పరీక్షపద్ధతులు లేండున దేశభాషల కన్నింటికినిగూడ ముప్పువచ్చుట యీ విశ్వవిద్యాలయమువలన గలిగిన నష్టములలోనొక్కటి. నేర్పవలసిన దంతయు భాషయొక్కతల ననుసరించి నేర్పఁబడఁదలచి లెదనుగుఱుముగానే ప్రశ్నములను బాలురగారు ప్రయత్నాధికతయొక గానవచ్చును. తమకు గావలసినవానికి మాత్రము విశేషము శ్రద్ధనిచ్చి మన విశ్వవిద్యాలయమువారు దేశభాషలలో భాషాభివృద్ధి యగురీతిని పరీక్షలు చేయలేదనుటకు ఈ క్రిందిలెక్కలు నిదర్శనములు. ఒక్క పెరువకు బట్టి చూచినప్పుడు అష్టమంతయు నెట్లున్నదో మనకు గోచరించునట్లే ఒక్క ప్రతేక పరీక్షపద్ధతులవలన తక్కిన పరీక్షలయందును నిభాష లెట్లుండెనోమన విశదముకాగలదు. గ్రంథనిర్ణయ పరీక్ష ప్రధమశాస్త్రపరీక్షయొక్కయు పట్టపరీక్షయొక్కయు లెక్కల నిదివరకు వ్రాయలేదు.

ప్ర వే శ ప రీ థు.

సంవత్సరము.	పరీక్షించఁబడినవారు.	పరీక్షించఁబడినవారు.	దేశభాషలలో.	దేశభాషలలో.	దేశభాషలలో.	దేశభాషలలో.
1886-87	6837	33-9	1048	2502	2807	3080
87-88	6582	29-7	1591	2927	2225	3890
88-89	7327	25-3	1890	3884	3352	3841
89-90	7104	22-6	1596	4802	2527	3565
91-92	7907	30-1	1232	4813	2529	3647
92-93	3369	15-4	489	2099	1503	1457
93-94	3395	22-8	447	2018	1042	1809
94-95	4450	22-1	580	1694	1555	2618
96-97	5329	30-8	647	2488	1587	2224
97-98	5512	27-4	898	3315	2219	1578
98-99	5962	32-0	1073	3199	1873	169
99-00	6494	20-9	1034	2626	2556	3957
00-01	7313	19-5	1398	3892	3197	4163
01-02	7658	31-7	1352	2929	3672	3430
02-03	7913	31-7	1645	2929	503	3845

దేశభాషలలో చాలామంది జనుమందిన 88-89 సంవత్సరమున పరీక్షించెను. ఆయెట ప్రవేశపరీక్షకువచ్చిన 7327 గురిలో నూటికి 25.8 మందిమాత్రమే కృతార్థులైరి. అనగా 7327 మందిలో 1851 గురు జనుమందిరి. మిగిలిన 5476 మంది బాలురును పోషకులును తప్పిపోయినవారే. దేశభాషలో తప్పిపోయిన 1890 మందిలో 959 గురు మాత్రము ఆంధ్రము నందు తప్పిపోయిరి. ఆంధ్రములో ఆయెట ఈ పరీక్షకుందు నూటికి 76.0 వంతున విజయుగాంచిరి. ఆంధ్రములో నూటికి 76 వంతున విజయమునుటయేమి? మొత్తమున 25.8 మంది మాత్రమే ప్రవేశ పరీక్షలో తేలుటయేల? ఇంగ్లీషు, చరిత్రము, లెక్కలు మున్నగు నవి బహుకలనముగానుండెనయు, తెలుగును ఇతరభాషలను అంత కలనముగా లేదనియు అందువలననే జరిగింపబడిన 7327 మందిలో 9884 గురు ఇంగ్లీషులోను 8352 గురు లెక్కలోను 9841 మంది చరిత్రములోను 1890 మాత్రమే దేశభాషలలోను తప్పిపోయినదియు, కాబట్టి దేశభాషలలో క్రమమైన పరీక్షలు జరుగుటలేదనియు విశదమగుచున్నది.

దేశభాషలలో క్రమమైనపరీక్షలు జరుగుచునే యున్నదని కొందఱునాతో వాదించియున్నారు. చిన్ననాటినుండియు నేర్చుకొన్న భాషలగుటచే బాలిందంతగా తప్పినవనరము లేదని కొందఱును, దేశభాష గ్రంథాలు కను పురాతనములై వ్యావహారిక భాషాభివృద్ధియై యున్నందున, జటియనావశ్యములైన గ్రంథములపేరుపెట్టి బాలురను బాధింపరాదని కొందఱు నిప్పటికాలమునకు ఉచితమైన విద్యలో నింతిన్న

సధికముగా నేర్పబడవలసినది లేదని కొందఱును నభిప్రాయపడుచున్నారు.

ఇంగ్లీషును నేర్చుకొన్నప్పుడు మనభాషలలో నెట్లు చక్కగావ్రాయును ప్రసంగింపను నేర్చుమా అట్లే దేశభాషలు నేర్చుకొన్నప్పుడు అట్లు వ్రాయును ప్రసంగింపను మనము నేర్పవలెను. ఇంగ్లీషు నేర్పవారు ఆంగ్లభాష గ్రంథములను బాలురకు నేర్పఁగలరు. ఆంధ్రావిభాషల నెట్లు పట్టపరీక్ష సం దినవారికా మోగ్యుతేను. ఇంతచదువును జరిపి పరీక్షనొన్న దేశభాషాభ్యాస మిదియే. "నేను ఇంగ్లీషుననే ఆలోచించుకొందును. నేను ఆలోచించినదానిని నేనే తెలుగునో చెప్పలేను. నేను వ్రాసిన ఇంగ్లీషువాక్యమునకు నాకే తెలుగు తెలియదు" అని యొకవిద్యార్థిజుండెను. "నేను తెలుగున మాటలాడలేను. కాబట్టి నన్ను సభ్యుడందు ఇంగ్లీషునోనే మాటలాడవలెను" అని మఱియొక దేశభాషియని సభవాని జేతుకొనును. "తెలుగు పుక్తములను కాగితములను చదువునాకనవచ్చును." అని ఇంకొకరు చెప్పుకొందురు. "ఇది తెలుగు విఱియే; ఇది తెలుగు పేరును" అని జేతుకొను నిస్సార్థముగా పలుకుదురు. గ్రాంథికాంధ్రము నటుండెను. వ్యావహారిక భాషలో మాటలాడు శక్తిగూడ మనవిద్యార్థికులకు లేదు. "వర్సాక్ష్యలను పేరులతో నాలుగుమార్లు నవ్వినను చాలును. ఆపాడు లోవర్ పెంజెరీలో జరలు తెలుగు భజమునోయనది ట్రాక్ నేషనును నైన్ గావ్రాసితివా నారు ఈసజ్జప్తలో భయములేదు. అని విద్యార్థులుకొందఱు తమకు గల హూణభాషాభ్యాస మాహత్మ్యముచే దేశభాషా పరీక్షల

యందు ఈ శ్రద్ధలుకుదురు. అట్టి మనవిద్యార్థికులకు నేకు నిం దించుటలేదు. అది వాటిలోపముగాదు. అది వాటికి చదువు శీర్షిం చి. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క లోపము. సరియైన విద్యను నేర్పించుట ఆధికారులకు విధియైనను వారల్లు చేరలేదు. చిన్ని నాటి భాష కాబట్టియే విద్యార్థులందఱు నిట్లు కొల్లలు కొల్లలుగా దేశభాషలలో తేలుచున్నారో, ఇంతకుండు సధికమును జ్ఞానము బాలుర కనసరములేందుననే, యూరితిగా పరీక్షలు జరుగుచున్నవో పాఠశాల యూపింతురు గాక. క్రిందితరగతికంటె సధికవిద్యలు వైతనగతివారు కచ్చును, క్రమశిక్ష నొనఁగుట విద్యార్థికారులధర్మము.

ఈక్రమశిక్ష యెట్లుండునో విద్యార్థి కారులకే తెలియదు. పరీక్షకులను నియమించువారు సిండికేటుసభ్యులువారు. ఈ సిండికేటువారే చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు పరిపాలకులగుమువారు. ఈసంఘమువారిలో చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము వుట్టిన 1857 వ సంవత్సరము మొదలుకొని యంతవఱకును ఆంధ్రుల శిక్షకులను రాలేదు. కొన్ని సంవత్సరములవఱకును నల్లవారి నొక్కరిని ఈసంఘమునందు జేసేయలేదు. 1874 వ సంవత్సరమువఱకును ఈ నిదేశముసంఘమువారే మన దేశభాషలను పోషించిరి. 1874 వ సంవత్సరమున గౌరవనీయులగు శ్రీవి. రామయ్యంగారు సి. యస్. వి అనువారిని సరిపాలనా సంఘమునందు జేర్చుకొనిరి. కాని 1875 లో వారిని మఱల తప్పించిరి. 1876 సంవత్సరము మొదలుకొని ప్రతియేటను ఒక్క నల్లవానికి ఈసంఘమునందు ఎడమిచ్చిరి. 1881 మొదలుకొని యిద్దలు నల్ల వారిందు జేరఁగలిగిరి. అది మొదలుకొని నేటి వఱకును సాధారణముగా నిద్దటికి తక్కువ గామింద నల్ల వారి పరిపాలనాసంఘమునందు జేర్పబడుచున్నారు. ఇట్టి దేశ భాషా భాషకూర్చును సంఘముచే బరిపాలించబడెను విశ్వ విద్యాలయమువారికి దేశభాష లెట్టివో వారిలో క్రమశిక్ష యెట్టివో ఎట్లు తెలియగలదు? ఇంగ్లీషువచ్చి ఏకాంతలో పరిచ యుండుగానున్న యదృష్టశాలి దేశభాషా పరీక్షకుడై తన కట్టుములను తాను సుహృదింపుచున్నప్పుడు ఏమూలనో ఏవలెనో పట్టుమును దేశభాషా సుప్రభాషులకేటలు మనభాషలను బరిపాలించగలరా? సిండికేటువారి కట్టుము నకు పోతులైన ఏ హూణవిద్యార్థికులో ఆ జేతకు ఎన్నియో చెందు ప్రావీణ్యగ్రంథములను చెందు ఆశ్రయగ్రంథములను పరీక్షకులకు లెట్టిచి ఒక ప్రశ్నా పత్రమును బాలుర కీడుగానే పరీక్ష సంప్రదించుయినది. పచ్చున పదిమందియు విజయు నందఁగానే నై పితూరీలును బాధలును తగిలినవారని, మన విశ్వవిద్యాలయమునందీరితిగా దేశభాషలు పరిపాలించబడుచున్న ఈసమయమున విద్యార్థివయములం దధికాదరముగల మహానుజత వహించిన మన యిప్పటి గవర్నరుగారు దీనికి అధ్యక్షతనహించుట మనకు భాగ్యము. వీరికాలమునందే మన విశ్వవిద్యాలయములోని వై లోపములును, ముందు వ్రాయఁబోవు లోపములును సమర్థింపబడవలెను

మంచిసమయము! నేనవేలు ఖర్చుపడెనది!! నెనుక దొరుకవు!!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అత్త లారాబ్బటము కోర్కరి కోడండ్రప్రలాపము అను గ్రంథ మొకటి ఇవారు.

మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.

అనేక పంచలు కర్చుపడెనందున ప్రస్తుతం భాష తగ్గించియున్నాము. వాచవలెనా! శృంగారమున్న నాగరికతయున్న గల మేలైన అంత పట్టుపంచలు మనకుగదియును ఆనం నముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినది యోగా మిగతాద్రిసం చెను మాత్రమే యున్నది ఇందులో ఎరువు, పచ్చు, ఆపవచ్చు, లోనా, మేనుపచ్చున ఇత్యాది రంగులు గలవు. భాషునివలెమైచి, శ్వేతపచ్చును. కిక్కిమాకరిడివిచ్చి విక్రయించుట వలెయుగల పట్టుపంచ 1కి 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-4-0 డిటా చెనుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇవారు.

జపాకానిల్స్ వేర్ ప్రసాద్, నెం 6, వెంకటేశ ఘోష్ఠి, మదరాసు.

కావలెను. ఆంధ్రదేశము సందర్శి ప్రతితాలూకా గ్రామమునందును ఆంధ్రప్రతిక తత్వమున ఏదెట్లు కావనో యున్నారని కావున వారివారి దక్షిణానులను ఈ నెల 30 వ తేదిలోపున ప్రతికా కార్య స్థానమునకు పంప జేమచున్నాము. ప్రతికాధిపతి.

శ్రీకృష్ణ ముద్ర !

కౌటి పుత్రులే గలవు !

మంచినమయము!

విరూపాక్షింద యుద్ధ చరిత్రము

(మొదటిభాగము నిష్కర్షణము.) భరణి అక్షయ తూర్ణము. పోర్టు నెంబ 0-10-0

ఈ యుద్ధమునకు అంబిక తేలికమునకు సుంభకైతిని లేటానెనుకాదు. కాదు అదియున్నది. మా ప్రకటనకంటే కేవలమేక ప్రకటించుకొనుచు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రకటించు రూపముగ ముద్రించిన పుస్తక మిదికాదు. ఇతరులు ప్రపంచ సంగ్రామముని లోకమునకు యావత్తున్నదనుచు విక్రయించు అంధగ్రంథముకాదు. నిజముగా "విరూపాక్షిందమున" జర్మని మొదలగు వారికి గలగు యుద్ధమునందు వికరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధకారణములను అందరు చక్కగా తెలుగు టతు జర్మని యుద్ధపుత్రి మొదటిపుటివరకు జరిగినవిషయము లిందున్నవి. విరూపాక్షిందము జరుగుటకు సరియైన కారణము తెలుగుగారు ఈ మొదటిభాగమునందు తెలుపబడిన యావత్కారణముల క్షణతో జరిగితిరకలేదు.

జర్మని, ఫ్రాన్సు, ఆస్ట్రీయా హంగేరీలు నిర్మాణము, గతకాలమున విరూపాక్షిందమున మాన్యుట, జర్మని యేకాధిపత్యమును స్థాపించుట, ఇటలీయైకమత్యమునందలింత. ఆస్ట్రీయా ఏకాధిపత్యములో మాటుపాటులు. జర్మనియేకాధి పత్యము ఉచ్చతశనందుట, అధికారవిజృంభణము, రాజువనదుట. (టెంటిటెట్ జర్మనియు చేసిన పోటాపోటీలు. హాల్బర్క్ టర్క్ యుద్ధముల ఫలితములు. విరూపాక్షిందముల యుద్ధప్రయత్నములు. ఆస్ట్రీయా యుద్ధముల చందరిన జనన సామ్రాజ్యముల యుద్ధప్రయత్నములను. సామ్రాజ్యములారంభించిన మహాయుద్ధ వివరణములు గలవు.

విరూపాక్షిందము నందలిపుటలముగా నిజకారణములనుగా తెలుపబడినవి. సెవరును నిదివరకు వ్రాయలేదని నోక్సి చెప్పుకలము. పుస్తకమును దీని చదివినవారికి విషయముల సత్యావస్థలు తెలియను. ఇందులో 80 హాల్బర్క్ చిత్రపటములును, 6 ఖాగోళపటములును, 120 పుటల విషయములున్నవి. ఈ పుస్తకమును గోరువారికి వి. పి. మూలకమున పంపబడును.

వెంట వెంటనే తేలికభాగములు తెలుగుచుండును. ఇందులో ఆర్థికపరమ ముద్రించిన చక్కని ప్రతిమలు గలవు మూలమునామా:—సుపీరియర్ వాచ్ కంపెని, పోస్టుబాక్సు, నెం 167, మదరాస్. ఇ.

పనాపథి సార్వాపరిలా

ఇది దేహమనంద బుట్టు, నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళపొట్టు, పొరపొరలు, పొరపొరలు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడికంతు పుటకు పుట్టినగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మూర్ఛ గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుమ్మంకుమందు:—ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి (తాగు టకు మందు) నాగపల్లివైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపొపుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము.

లోక ప్రఖ్యాతి మైన మం గు.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, పార్శ్వపు నొప్పులు, కీళ్ల పొట్టు, పడువాలము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును.

చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు వెలుతము పోగలవు.

దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు.

పంచభాషచీటి చూచికోసిన మోగము గలుగదు.

అమృతాంజనమునకు సాటివేరు లేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, తంబుసెట్టివీధి, మదరాసు.

కస్తూరి.

నివజ్వరములకు, కలరాకు, సాంధికి, శాలింత రోగములకు, వాతములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

వైయమగుటచేతన, సవరన సమయములందు దొరకుట దుస్త రము. మా డిపోయందలి కస్తూరియందలితర పదార్థము లేనియును తేర్చబడవు. ఇంతవరకు మా తావునండి కొనివారల కీవిష ము తెలిసియున్నది. కొనినది రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోస పోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6 & 7, తంబుసెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

చుండుకు నూనె

వెల సీసా 1-కి 0-8-0 వి. పి. నెంబ 0-10 0.

ఈనూనెను రాచిన చుండు, పొట్టు, రాలుట, జల, గోకుడుపుండ్లు మొదలగునవి మానును. దీనివలన నెక్రొనుకలకు హానిగలుగక చక్కగా బెరుగ గలవు. అమృతాంజనము డిపో, తంబుసెట్టివీధి, చెన్నపురి.

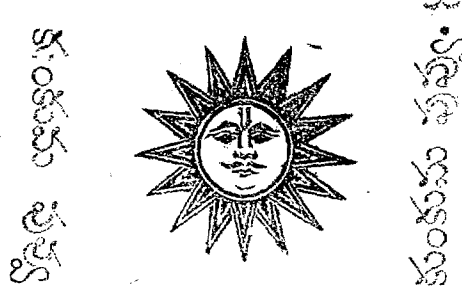
బేగం సా హి సోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక శుద్ధముగానుండును. చర్మము యొక్క ర్మిభావమైన రంగును కాఠిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల రెబిల్లు వె ట్టు 18-0-0 వి పి ఖమ్మ48

ఆర్.వి. పండిట్ అండు కంపెని నెం 5 బండరవీధి మద్రాసు

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మూసద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యము నును గమనింపుడు. కరస్పాండ్లెట్లు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండు కంపెని, 21, హమ్మంవీధి, బొంబాయి.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సాము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

సమృక్తమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో., ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

(1-12-14)

వర్తకులకు కల్పతరువు.

వాణిజ్య సూచికలు.

వాణిజ్యసూచికలు, అన్ని దేశములలోను, అన్ని భాషల లోను యున్నవిగాని ఆంధ్రదేశమునకు మాత్రము. ఇది వాణిజ్యభవనమునకు సోపానములు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము అభివృద్ధి కానేరదు. ఇది లేనిచో వాణిజ్యము నాగరకదేశముని చెప్పు టకు వీలులేదు. వీనిచే ప్రతివర్తకుడు, ప్రతివస్తు నిగ్మాత ఒకరి కొకరికిని, పట్టణములందును పల్లెలందును వస్తువులను కొని జనసామాన్యమునకును సంబంధము కలుగును. ఇది దేశమందన్ని వాణిజ్యకార్యాలయములలో నుండును గాన ప్రకటన దాన్మయొక్కయు, వ్యవహారముల నిండు సమోదాయమును కొనిన వర్తకులయొక్కయు వ్యాపారము లోకమందరికి తెలియగలదు. మీరు చేయని వ్యవహారము జగమంతయు ప్రాకి అభివృద్ధి కావలయునన్న మీపేరు నిండు సమోదాయమును కొనక తప్పదు. మీరేవ్యవహారమును చేయుట లేదా? చేయుచున్నచో మీవ్యవహారము జగమంతయు వ్యాపించి అభివృద్ధి కావలయునా? అట్లయినచో యీసూచికయే ఆరోగ్యకు ముఖ్యసాధనము. గాన మీవ్యవహారమును వానియందు సమోదాయమునుకొనుడు. మేము రెండుసూచికలు ప్రచురించుచో వుచున్నాము.

i. ఇంగ్లీషున ఆంధ్రదేశమునకుగల వర్తకులు, వస్తు నిర్మాతలు, ఏజెంట్లు వగయిరానూడిక ఇది అన్ని దేశములకర్తక కార్యాలయములకు బంపబడును.

ii. నిఖిలదేశ అనగా ఆంధ్రదేశ, సర్వేంద్రియా, యింగ్లండు, అమెరికా, జపాను, ప్రాన్సు మొదలుగాగల పరిశ్రా మికదేశములయం దేశస్తువు యేకర్మాగారములయందు నిర్మించ బడుచున్నచో వాటిసూచిక. మనఆంధ్రదేశముందు ప్రతివాడికి తెలియుటకై తెలుగున ప్రకటించబడును.

ప్రకటన చార్జీలు—వైజు 1/4 క్రాసు. పూర్తిపేజి రూ 12. 1/2 పేజి రూ 7. 1/4 పేజి రూ 4. 1/8 పేజి రూ 2 మాత్రమే. వ్యవహారము చూసామాలు సమోదాయములకు 12 అణాలు మాత్రమే. ఈచార్జీలు రెండింటికి ప్రత్యేకము. 2వ నెంబరు సూచిక అనగా తెలుగుపుస్తకము సుమారు వెయిపేజీలుండును. వెల అందరికిని సులభముగనుండుటకై రూ 5 మాత్రమే. మేము ఎందరికి కావలయునో అన్ని ప్రతులుమాత్రమే వేయదలచుకొన్నాము గాన పుస్తకములు గావలసినవారు వారిఆర్థరర్థ రిజర్వుచేయించుకొనిన మంచిది. లేనిచో స్పష్టముగ దొరకవు. ముందు ఖరీదు బంపువారికి పుస్తకముఖరీదు రూ 3 మాత్రమే. ఆర్థరర్థ ప్రకటనలు వగయిరాలు గ్రహించుట కొద్దిరోజులలో చాలిం. చడవువును. యావిషయమై రేపు మీరు మరచిపోవచ్చును గాన యారోజుననే వ్రాసిన మేలుకలుగ గలదు. త్వరపడును. చిరునామా:— ఆంధ్ర విట్టింగ్ కంపెని, గుంటూరు.